

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
BANKA E SHQIPËRISË
KËSHILLI MBIKËQYRËS

Projekt

V E N D I M

Nr. _____, datë _____.2018

**PËR MIRATIMIN E RREGULLORES
“PËR RAPORTIN E MBULIMIT ME LIKUIDITET”**

Në bazë dhe për zbatim të nenit 3, pika 3, nenit 12, shkronja “a” dhe nenit 43, shkronja “c” të ligjit nr.8269, datë 23.12.1997 “Për Bankën e Shqipërisë”, i ndryshuar, të nenit 26, pika 1, shkronja “a” dhe nenit 66 të ligjit nr.9662, datë 18.12.2006 “Për Bankat në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, Këshilli Mbikëqyrës i Bankës së Shqipërisë, me propozimin e Departamentit të Mbikëqyrjes,

VENDOSI:

1. Të miratojë rregulloren “Për raportin e mbulimit me likuiditet”, sipas tekstit bashkëlidhur këtij vendimi.
2. Ngarkohet Departamenti i Mbikëqyrjes dhe Departamenti i Statistikave Financiare të Bankës së Shqipërisë për ndjekjen e zbatimit të këtij vendimi.
3. Bankat, deri në hyrjen në fuqi të këtij vendimi, marrin masat dhe krijojnë kushtet e nevojshme për zbatimin e kërkesave të rregullores, si dhe raportojnë në Bankën e Shqipërisë raportin e mbulimit me likuiditet, mbi baza mujore.
4. Ngarkohet Kabineti i Guvernatorit dhe Departamenti i Kërkimeve me publikimin e këtij vendimi, përkatësisht në Fletoren Zyrtare të Republikës së Shqipërisë dhe në Buletinin Zyrtar të Bankës së Shqipërisë.

Ky vendim hyn në fuqi në 1 Qershor 2019.

SEKRETARI

Elvis Çibuku

KRYETARI

Gent Sejko

KREU I

TË PËRGJITHSHME

Neni 1 **Objekti**

1. Objekt i kësaj rregulloreje është përcaktimi i:
 - a) kritereve dhe rregullave për llogaritjen e raportit të mbulimit me likuiditet; dhe
 - b) nivelit minimal të raportit të mbulimit me likuiditet.

Neni 2 **Subjektet**

Subjekte të kësaj rregulloreje janë bankat dhe degët e bankave të huaja, të licencuara nga Banka e Shqipërisë për të ushtruar veprimtari bankare dhe/ose financiare në Republikën e Shqipërisë, të cilat për thjeshtësi, këtu e më poshtë në këtë rregullore, do të quhen “banka”.

Neni 3 **Baza ligjore**

Kjo rregullore nxirret në bazë dhe për zbatim të:

- a) nenit 3, pika 3, nenit 12, shkronja "a", dhe nenit 43, shkronja “c” të ligjit nr.8269, datë 23.12.1997 "Për Bankën e Shqipërisë", i ndryshuar, si dhe
- b) nenit 26, pika 1, shkronja “a” dhe nenit 66 të ligjit nr. 9662, datë 18.12.2006 "Për bankat në Republikën e Shqipërisë", i ndryshuar, i cili këtu e më poshtë në këtë rregullore do të quhet ligji “Për bankat”.

Neni 4 **Përkufizime**

1. Termat e përdorur në këtë rregullore kanë të njëjtin kuptim me termat e përkufizuar në ligjin “Për bankat” dhe në rregulloren “Për raportin e mjaftueshmërisë së kapitalit” (e cila për thjeshtësi, në këtë rregullore do të quhet rregullorja “e mjaftueshmërisë së kapitalit”).
2. Përveç sa parashikohet në pikën 1 të këtij neni, për qëllime të zbatimit të kësaj rregulloreje, termat e mëposhtëm kanë këtë kuptim:
 - a) **“aktivet e nivelit 1”** - janë aktivet me likuiditet dhe cilësi kredie tepër të lartë, siç përcaktohen në nenin 11 të kësaj rregulloreje;
 - b) **“aktivet e nivelit 2”** - janë aktive me likuiditet dhe cilësi kredie të lartë, që përbëhen nga aktivet e nivelit 2A dhe të nivelit 2B, siç përcaktohen në kreun III të kësaj rregulloreje;
 - c) **“aktive likuide”** – është shuma e aktiveve të nivelit 1 dhe aktiveve të nivelit 2;

- d) **“rezervë likuiditeti (*liquidity buffer*)”** - është shuma e aktiveve likuide që banka përfshin në përlogaritjen e raportit të mbulimit me likuiditet, në përputhje me kërkesat e kësaj rregulloreje;
- e) **“flukse dalëse neto të likuiditetit”** – është diferenca midis flukseve dalëse dhe flukseve hyrëse të likuiditetit të bankës, në përputhje me kërkesat e kësaj rregulloreje;
- f) **“monedhë e rëndësishme”** – është çdo monedhë, në të cilën, detyrimet e denominuara dhe të pagueshme në këtë monedhë (brenda dhe jashtë bilancit), përbëjnë të paktën 5% të detyrimeve totale të bankës;
- g) **“kërkesa e mbulimit me aktive”** – është raporti i aktiveve me detyrimet, siç përcaktohet nga legjislacioni përkatës, për qëllime të përmirësimit të cilësisë së kredisë në lidhje me obligacionet e garantuara;
- h) **“ndërmarrjet e vogla dhe të mesme (SME)”** – janë ndërmarrjet, siç përkufizohen në nenin 4 të rregullores së mjaftueshmërisë së kapitalit;
- i) **“depozitë”** - ka të njëjtin kuptim siç përcaktohet në piken 5, të nenit 4 të ligjit për bankat;
- j) **“depozitë me pakicë (*retail*)”** – është depozita e një individi (personi fizik) ose një ndërmarrjeje të vogël apo të mesme, ku individi ose ndërmarrja e vogël apo e mesme kualifikohet në klasën e ekspozimit me pakicë, sipas përcaktimeve në rregulloren e mjaftueshmërisë së kapitalit dhe depozitat agregate të individit ose të kësaj ndërmarrjeje dhe palëve të lidhura, nuk tejkalojnë 50 milionë lekë;
- k) **“depozitë me shumicë (*wholesale*)”** – është çdo depozitë që nuk përfshihet në kategorinë e depozitave me pakicë (*retail*);
- l) **“financim”** – është detyrimi në formë borxhi/huaje, i cili nuk përfshihet në kategorinë e depozitave;
- m) **“financim i garantuar” (*secured funding*)** - janë detyrimet e bankës dhe detyrimet e përgjithshme të garantuara me të drejta ligjore mbi pasuri të përcaktuara posaçërisht, në pronësi të bankës huamarrëse, në rast falimentimi, paaftësie paguese, likuidimi ose ndërhyrjeje të jashtëzakonshme;
- n) **“klient financiar”** – është një subjekt, i cili si veprimtari të veta kryesore kryen një ose disa nga veprimtaritë e renditura në nenin 54 të ligjit për bankat, ose është një nga subjektet e mëposhtme:
- i. bankë;
 - ii. shoqëri kursim-krediti dhe union i shoqërive të kursim-kreditit;
 - iii. shoqëri investimi;
 - iv. entitet me qëllim të posaçëm titullzimi (SSPE);
 - v. sipërmarrje investimesh kolektive (SIK);
 - vi. shoqëri sigurimi;

- vii. shoqëri risigurimi;
 - viii. shoqëri financiare zotëruese; ose
 - ix. çdo person juridik që kryen veprimtari financiare, brenda ose jashtë Republikës së Shqipërisë;
- o) **“stres”** – është situata e një përkeqësimi të menjëhershëm ose të konsiderueshëm në raportin e mjaftueshmërisë së kapitalit ose në pozicionin e likuiditetit të bankës, për shkak të ndryshimeve në kushtet e tregut ose në faktorët specifikë të bankës, të cilët mund të çojnë në paaftësinë e bankës për të përmbushur detyrimet që maturohen brenda 30 ditëve kalendarike;
- p) **“financë tregtare”** (*trade finance*) – është financimi, duke përfshirë edhe garancitë, i lidhur me këmbimin e mallrave dhe shërbimeve, nëpërmjet produkteve financiare me maturitet afatshkurtër të përcaktuar, përgjithësisht më pak se një vit, pa rinovim automatik. Financa tregtare përfshin kreditë dokumentare, garancitë dhe angazhimet, letër kredi të parevokueshme, etj, siç përcaktohen në aneksin 2 të rregullores së mjaftueshmërisë së kapitalit;
- q) **“collateral swap”** – është huadhënia e aktiveve likuide (për shembull, tituj të emetuar nga qeveria), në këmbim të huamarrjes së garancive (kolateraleve) më pak likuide, për të cilat huamarrësi i aktiveve likuide i paguan një tarifë huadhënësit, për të kompensuar rrezikun që rrjedh nga mbajtja e aktiveve më pak likuide.

KREU II

KËRKESA PËR MBULIMIN ME LIKUIDITET

Neni 5

Raporti i mbulimit me likuiditet

1. Bankat llogarisin raportin e mbulimit me likuiditet (RML) si raport të rezervës së likuiditetit të bankës, me flukset dalëse neto të likuiditetit, gjatë një periudhe stresi prej 30 ditësh kalendarike, të shprehur në përqindje, në baza individuale dhe të konsoliduara sipas formulës së mëposhtme:

$$\text{Raporti i mbulimit me likuiditet (\%)} = \frac{\text{Rezerva e likuiditetit}}{\text{Flukset dalëse neto të likuiditetit përgjatë një periudhe stresi prej 30 ditësh kalendarike}}$$

2. Bankat sigurojnë në çdo kohë një raport të mbulimit me likuiditet prej të paktën 150% në total dhe të paktën 100% për totalin e monedhave të huaja të rëndësishme.
3. Pa rënë ndesh me pikën 2 të këtij neni, bankat mund të kthejnë në para (*cash*), aktivet e tyre likuide për të mbuluar flukset dalëse neto gjatë periudhave të stresit, edhe nëse ky përdorim i

aktiveve likuide mund të rezultojë në rënien e raportit të mbulimit me likuiditet nën nivelin e përcaktuar në pikën 2 të këtij neni, gjatë këtyre periudhave.

4. Banka njofton menjëherë Bankën e Shqipërisë dhe i paraqet asaj një plan për rikthimin e raportit të mbulimit me likuiditet në nivelet e kërkuara në këtë rregullore, nëse ky raport ka rënë, ose pritet të bjerë nën nivelin e përcaktuar në pikën 2 të këtij neni. Banka raporton në Bankën e Shqipërisë mbi baza ditore, derisa raporti i mbulimit me likuiditet të rikthehet në nivelin e përcaktuar në pikën 2 të këtij neni, përveç rasteve kur përcaktohet ndryshe nga Banka e Shqipërisë.
5. Banka e Shqipërisë monitoron planin e rikthimit të raportit të mbulimit me likuiditet në nivelin e përcaktuar në pikën 2 të këtij neni dhe mund t'i kërkojë bankës, rikthimin e këtij raporti në nivelet e kërkuara, brenda një afati më të shkurtër kohor nga sa banka e kishte parashikuar në plan, nëse gjykon se kjo do të ndihmojë në ruajtjen e niveleve të mjaftueshmërisë së kapitalit dhe niveleve të likuiditetit të bankës.
6. Banka e Shqipërisë mund të lejojë një frekuencë më të ulët raportimi nga sa përcaktohet në pikën 4 të këtij neni, duke marrë në konsideratë madhësinë dhe kompleksitetin e bankës.
7. Bankat përllogarisin dhe monitorojnë raportin e tyre të mbulimit me likuiditet sipas përcaktimeve në anekset e kësaj rregulloreje.

Neni 6

Skenarët e stresit për qëllime të llogaritjes së raportit të mbulimit me likuiditet

1. Banka, gjatë përllogaritjes së raportit të mbulimit me likuiditet, konsideron si tregues/sinjalizues të rrethanave në të cilat ajo ndodhet në një situatë stresi, skenarët e mëposhtëm:
 - a) tërheqja e një pjese të rëndësishme/konsiderueshme të depozitave me pakicë (*retail*);
 - b) një humbje e plotë ose e pjesshme e kapacitetit të bankës për të siguruar financime të pagarrantuara me shumicë, përfshirë depozitat me shumicë dhe burimet e tjera të financimit në situata emergjence, të tilla si linjat e marra të kredisë apo të likuiditetit;
 - c) një humbje e plotë ose e pjesshme e financimit afatshkurtër të garantuar;
 - d) flukse dalëse shtesë të likuiditetit, si rezultat i një përkeqësimi në vlerësimin e cilësisë së kredisë së bankës, deri në tri shkallë (*notches*);
 - e) rritja e luhatshmërisë (volatilitetit) së tregut, e cila ndikon mbi vlerën ose cilësinë e garancisë (kolateralit), apo mbi kërkesat për garanci (kolateral) shtesë;
 - f) tërheqje të paplanifikuara nga lehtësirat e likuiditetit dhe të kredisë, që banka u ka dhënë klientëve të saj;

- g) detyrimi i mundshëm për të riblerë borxhin, apo për të përmbushur detyrime jokontraktuale, me qëllim reduktimin e rrezikut reputacional.

KREU III

REZERVA E LIKUIDITETIT

NËNKREU I KËRKESA TË PËRGJITHSHME

Neni 7 Përbërja e rezervës së likuiditetit

1. Bankat, për qëllime të përllogaritjes së raportit të mbulimit me likuiditet, përfshijnë në rezervën e likuiditetit, aktivet likuide që plotësojnë secilën nga kërkesat e mëposhtme:
 - a) kërkesat e përgjithshme, të përcaktuara në nenin 8 të kësaj rregulloreje;
 - b) kërkesat operacionale, të përcaktuara në nenin 9 të kësaj rregulloreje;
 - c) kriteret përkatëse të pranueshmërisë, për klasifikimin e tyre si aktive të nivelit 1 ose nivelit 2, në përputhje me nënkreun II të këtij kreu.

Neni 8 Kërkesa të përgjithshme për aktivet likuide

1. Banka përfshin në aktivet likuide, aktivet të cilat plotësojnë kërkesat e përcaktuara në pikat 2 deri në 6 të këtij neni.
2. Aktivet likuide mund të jenë në formën e një të drejte, pretendimi ose interesi të mbajtur nga banka dhe duhet të jenë të lirë nga çdo barrë apo detyrim. Banka konsideron një aktiv të lirë nga çdo barrë apo detyrim, nëse nuk ekziston ndonjë pengesë ligjore/nënligjore, kontraktuale ose kufizim tjetër që pengon shitjen, transferimin, ose cedimin e të drejtave që rrjedhin nga e drejta e pronësisë, ose në përgjithësi, largimin e një aktivi të tillë nga portofoli i bankës, nëpërmjet shitjes me të drejta të plota ose nëpërmjet marrëveshjes së riblerjes, brenda 30 ditëve të ardhshme kalendarike.

Për qëllime të kësaj pike, banka përfshin në aktivet e lira nga çdo barrë apo detyrim aktivet e mëposhtme:

- a) aktivet e përfshira në një grup aktivesh (*pool*), të cilat janë të disponueshme për përdorim të menjëhershëm si garanci (kolateral), me qëllim sigurimin e fondeve shtesë për bankën, nëpërmjet linjave të miratuara të kredisë, por ende të patërhequra/papërdorura. Bankat

konsiderojnë se aktivet në këtë grup, janë të barrësuara në rendin rritës të likuiditetit, bazuar në klasifikimin e aktiveve likuide sipas përcaktimeve në nënkreun II të këtij kreu, duke filluar nga aktivet që nuk janë të pranueshme për t'u përfshirë në rezervën e likuiditetit;

b) aktivet që banka ka marrë si garanci për qëllime të zbutjes së rrezikut të kredisë, në transaksionet e marrëveshjeve të anasjellta të riblerjes ose në transaksionet e financimit nëpërmjet titujve dhe të cilat banka mund t'i shesë.

3. Aktivet likuide nuk janë emetuar nga vetë banka, nga aksioneri i saj (përveç rastit kur aksioneri është subjekt i sektorit publik, por nuk është një bankë), nga një filial i saj apo një filial tjetër i aksionerit të saj, ose nga një entitet me qëllim të posaçëm titullzimi (SSPE), me të cilin banka është palë e lidhur.

4. Aktivet likuide nuk janë emetuar nga:

- a) një bankë tjetër, me përjashtim të rastit kur aktivi është një obligacion i garantuar, siç përcaktohet në nenin 12, pika 1, shkronja "b" të kësaj rregulloreje;
- b) një shoqëri investimi;
- c) një shoqëri sigurimi;
- d) një shoqëri risigurimi;
- e) një shoqëri financiare zotëruese;
- f) çdo subjekt tjetër që ushtron veprimtari financiare.

Për qëllime të këtij neni, SSPE-të nuk do të përfshihen në subjektet e përmendura në këtë shkronjë.

5. Vlera e aktiveve likuide përcaktohet në bazë të çmimeve të tregut, të publikuara gjerësisht dhe të disponueshme lehtësisht, ose në rast të mungesës së këtyre çmimeve të tregut, përcaktohet në bazë të një formule të thjeshtë që përdor të dhëna të publikuara dhe që bazohet në supozime të vërteta (realiste).

6. Aktivet likuide janë të listuara në një bursë të njohur ose janë të tregtueshme në tregje përgjithësisht të pranuar të riblerjes, nëpërmjet shitjes me të drejta të plota ose nëpërmjet transaksioneve të thjeshta të riblerjes. Banka i vlerëson këto kritere për secilin treg në mënyrë të veçantë. Një aktiv i pranuar për tregtim në një treg të organizuar, i cili nuk është një bursë e njohur, do të konsiderohet likuid vetëm nëse ky treg është aktiv dhe me madhësi të konsiderueshme për shitjet me të drejta të plota të aktiveve. Banka, për qëllime të kësaj pike, do të konsiderojë një treg aktiv dhe me madhësi të konsiderueshme, bazuar të paktën në kriteret e mëposhtme:

- a) të dhëna historike mbi likuiditetin e tregut (gjerësinë dhe thellësinë e tregut), të provuara nga marzhet e ulëta midis çmimit të ofruar dhe atij të kërkuar (*bid-ask spread*), vëllimi i lartë i transaksioneve dhe numri i lartë dhe i diversifikuar i pjesëmarrësve të tregut;
- b) praninë e një infrastrukture të qëndrueshme (të shëndetshme) të tregut.

7. Kërkesat e përcaktuara në pikën 5 dhe 6 të këtij neni, nuk do të zbatohen për:

- a) kartëmonedhat dhe monedhat e përcaktuara në nenin 11, pika 1, shkronjën “a” të kësaj rregulloreje; dhe
- b) ekspozimet ndaj bankave qendrore, të përcaktuara në nenin 11, pika 1, shkronjat “b” dhe “d” dhe në nenin 12, pika 1, shkronja “a” të kësaj rregulloreje.

8. Banka përjashton flukset hyrëse të likuiditetit, të lidhura me një aktiv likuid, në rast se aktivi është përfshirë në rezervën e likuiditetit.

Neni 9

Kërkesa operacionale

1. Bankat hartojnë politika të brendshme dhe përcaktojnë kufij, për të siguruar në çdo kohë një rezervë likuiditeti të diversifikuar në mënyrë të përshtatshme, e cila konsideron nivelin e diversifikimit midis kategorive të ndryshme të aktiveve likuide si dhe brenda të njëjtës kategori të tyre (aktiveve likuide), të përcaktuara në nënkreun II të këtij kreu, sipas llojeve të ndryshme të emetuesve, kundërpartive ose sipas vendndodhjes gjeografike të këtyre emetuesve dhe kundërpartive.
Banka e Shqipërisë mund të caktojë kufizime ose kërkesa specifike për bankat, me qëllim sigurimin e përputhshmërisë me kërkesat e kësaj pike.
2. Kërkesat e pikës 1 të këtij neni, përveçse kur parashikohet ndryshe në këtë rregullore, nuk zbatohen për kategoritë e mëposhtme të aktiveve të nivelit 1:
 - a) kartëmonedhat dhe monedhat e përcaktuara në nenin 11, pika 1, shkronja “a” të kësaj rregulloreje;
 - b) ekspozimet ndaj bankave qendrore të përcaktuara në nenin 11, pika 1, shkronja “b” të kësaj rregulloreje;
 - c) aktivet që përfaqësojnë pretendime ndaj ose të garantuara nga bankat shumëpalëshe të zhvillimit dhe organizatat ndërkombëtare të përcaktuara në nenin 11, pika 1, shkronja “e” të kësaj rregulloreje;
 - d) aktivet që përfaqësojnë pretendime ndaj/ose të garantuara nga qeveritë qendrore të referuara në nenin 11, pika 1, shkronjat “c” dhe “d” të kësaj rregulloreje, me kusht që

banka i mban këto aktive, për të mbuluar flukset dalëse neto të likuiditetit në kushte të stresit të likuiditetit, të shkaktuara në monedhën e atij vendi, ose me kusht që aktivi të jetë emetuar nga qeveria qendrore vendase.

3. Bankat sigurojnë akses të menjëhershëm në aktivet likuide që zotërojnë dhe i kthejnë në para këto aktive në çdo kohë gjatë periudhës së stresit prej 30 ditësh kalendarike, nëpërmjet shitjes me të drejta të plota ose marrëveshjes së riblerjes, në tregjet përgjithësisht të pranuar të riblerjes.
4. Bankat konsiderojnë një aktiv likuid, të aksesueshëm në mënyrë të menjëhershme, përkatësisht në rastet e mëposhtme:
 - a) kur nuk ka pengesa ligjore ose praktike në aftësinë e bankës për ta kthyer këtë aktiv në para në kohën e duhur (aktivet që përdoren për të siguruar përmirësimin e cilësisë së kredisë në transaksionet e strukturuar ose për të mbuluar kostot operationale të bankës, nuk do të konsiderohen si të aksesueshme në mënyrë të menjëhershme për bankën);
 - b) kur aktivet e vendosura në një vend të huaj, ku ka kufizime për transferimin e lirë të tyre, përdoren nga banka, për të mbuluar flukset dalëse të likuiditetit në atë vend;
 - c) kur aktivet e mbajtura në një monedhë të pakonvertueshme, përdoren nga banka për të mbuluar flukset dalëse të likuiditetit në atë monedhë.
5. Banka, i vendos aktivet likuide nën kontrollin e një funksioni të veçantë të administrimit të likuiditetit, i cili ka autoritet dhe aftësi ligjore dhe operationale për të kthyer në para çdo aktiv likuid që bën pjesë në rezervën e likuiditetit. Ushtrimi i kontrollit provohet nëpërmjet:
 - a) vendosjes së aktiveve likuide në një grup (*pool*) të veçantë, nën administrimin e drejtpërdrejtë të këtij funksioni, me qëllimin e vetëm për përdorimin e tyre si burim të fondeve të kontigjencës (*contingent*), duke përfshirë edhe përgjatë periudhave të stresit;
 - b) aftësisë për të kthyer në para vendosjet në aktive likuide, në çdo moment gjatë periudhës së stresit prej 30 ditësh kalendarike dhe për të aksesuar fondet e kontigjencës, pa rënë ndesh drejtpërdrejtë me ndonjë strategji ekzistuese të biznesit apo të administrimit të rrezikut. Në veçanti, një aktiv nuk do të përfshihet në rezervën e likuiditetit, nëse shitja e tij pa u zëvendësuar gjatë gjithë periudhës së stresit prej 30 ditësh kalendarike, do të përfundonte mbrojtjen (*hedge*), e cila do të krijonte një pozicion të hapur rreziku që tejkalon kufijtë e brendshëm të bankës; ose
 - c) kombinimit të përcaktimeve në shkronjat “a” dhe “b” të kësaj pike.
6. Banka, për qëllime testimi, në mënyrë periodike dhe të paktën një herë në vit, kthen (shndërron) në para një kampion (përqindje) përfaqësues të mjaftueshëm, të aktiveve likuide të mbajtura prej saj, nëpërmjet shitjes me të drejta të plota ose nëpërmjet marrëveshjes së thjeshtë të riblerjes në një treg përgjithësisht të pranuar të riblerjes. Banka përcakton në

politikat e brendshme madhësinë e kampionit përfaqësues si dhe harton strategji për shitjen e kampionëve të aktiveve likuide, të cilët janë të mjaftueshëm për të:

- a) testuar aksesin në treg dhe përdorimin e këtyre aktiveve;
- b) kontrolluar efektivitetin e proceseve të bankës, për kthimin në para të këtyre aktiveve, në kohën e duhur;
- c) minimizuar rrezikun e dhënies së sinjaleve negative në treg, si pasojë e kthimit në para të aktiveve të bankës, gjatë periudhave të stresit të likuiditetit.

7. Kërkesa e parashikuar në pikën 6 të këtij neni, nuk zbatohet për aktivet e nivelit 1 të përcaktuara në nenin 11 të kësaj rregulloreje.

8. Kërkesat e përcaktuara në pikat 3 dhe 4 të këtij neni, nuk i pengojnë bankat që të realizojnë mbrojtjen ndaj rrezikut të tregut, të lidhur me aktivet e tyre likuide, në rast se plotësohen kushtet e mëposhtme:

- a) banka harton procedura të brendshme në përputhje me pikat 3 deri në 5 të këtij neni, duke siguruar që këto aktive vazhdojnë të jenë lehtësisht të disponueshme dhe nën kontrollin e funksionit të administrimit të likuiditetit;
- b) banka, gjatë vlerësimit të aktivit përkatës në përputhje me nenin 10 të kësaj rregulloreje, merr në konsideratë flukset dalëse dhe flukset hyrëse neto të likuiditetit, që do të rezultojnë në rast të përfundimit të parakohshëm të mbrojtjes (*hedge*) (në rastin e shitjes së aktivit likuid).

Neni 10

Vlerësimi i aktiveve likuide

Banka, për qëllime të llogaritjes së raportit të mbulimit me likuiditet, përdor vlerën e tregut të aktiveve të saj likuide. Vlera e tregut e aktiveve likuide reduktohet në përputhje me *haircut*-et e përcaktuara në nënkreun II të këtij kreu dhe në nenin 9, pika 8, shkronja “b”, në rastet kur është e zbatueshme.

NËNKREU II

AKTIVET LIKUIDE

Neni 11

Aktivët e nivelit 1

1. Banka, në aktivet e nivelit 1, përfshin aktivet që klasifikohen në një ose disa nga kategoritë e mëposhtme dhe që plotësojnë në çdo rast, kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara në vijim:

- a) arka (monedhat dhe kartëmonedhat);
- b) ekspozimet ndaj bankave qendrore si më poshtë:
 - i. aktive, të cilat përfaqësojnë pretendime ndaj, ose të garantuara nga Banka e Shqipërisë, të ndryshme nga aktivet e parashikuara në nënpikën “iii” të kësaj shkronje;
 - ii. aktive, të cilat përfaqësojnë pretendime ndaj, ose të garantuara nga banka qendrore të vendeve të huaja, me kusht që ekspozimeve ndaj bankës qendrore ose qeverisë qendrore të këtyre vendeve, u është caktuar cilësia e kredisë të paktën e shkallës 1, nga një ECAI e emëruar, në përputhje me nenin 12, pika 2 të rregullores së mjaftueshmërisë së kapitalit;
 - iii. rezervat e mbajtura në Bankën e Shqipërisë, deri në masën e lejuar të përdorimit të tyre, sipas përcaktimeve në aktet nënligjore të Bankës së Shqipërisë;
- c) aktive të cilat përfaqësojnë pretendime ndaj, ose të garantuara nga qeveritë qendrore ose rajonale ose autoritetet lokale të mëposhtme:
 - i. qeveria shqiptare, të emetuara dhe të financuara në monedhë kombëtare;
 - ii. qeveria qendrore e një vendi të huaj, me kusht që t’i jetë caktuar cilësia e kredisë të paktën e shkallës 1, nga një ECAI e emëruar, në përputhje me nenin 12, pika 2 të rregullores së mjaftueshmërisë së kapitalit;
 - iii. qeveritë rajonale ose autoritetet lokale në vende të huaja, me kusht që ato të trajtohen si ekspozime ndaj qeverisë qendrore, në përputhje me nenin 13 të rregullores së mjaftueshmërisë së kapitalit dhe të cilave u është caktuar cilësia e kredisë të paktën e shkallës 1, nga një ECAI e emëruar.
- d) aktivet që përfaqësojnë pretendime ndaj, ose të garantuara nga qeveria qendrore ose banka qendrore e një vendi të huaj, të cilës nuk i është caktuar një vlerësim i cilësisë së kredisë i shkallës 1, në përputhje me nenin 12, pika 2 të rregullores së mjaftueshmërisë së kapitalit, me kusht që në këtë rast banka mund ta përfshijë aktivin në aktivet e nivelit 1, me qëllim mbulimin e flukseve dalëse neto të likuiditetit, në të njëjtën monedhë në të cilën është denominuar aktivi.

Në rastet kur aktivi nuk është i denominuar në monedhën vendase të vendit të huaj, banka e përfshin aktivin në aktivet e nivelit 1, deri në shumën e flukseve dalëse neto të likuiditetit në atë monedhë të huaj, që i korrespondon veprimtarive të saj në juridiksionin ku është ndërmarrë rreziku i likuiditetit.

- e) aktive që përfaqësojnë pretendime ndaj, ose të garantuara nga bankat shumëpalëshe të zhvillimit dhe organizatat ndërkombëtare, siç përcaktohen në nenin 15, pika 3 dhe nenin 16 të rregullores së mjaftueshmërisë së kapitalit.

2. Banka, mbi vlerën e tregut të aktiveve të parashikuara në pikën 1, shkronja “c”, nënpika “i” të këtij neni, zbaton një *haircut* prej 20%.

Neni 12

Aktivët e nivelit 2A

1. Banka, në aktivët e nivelit 2A përfshin aktivët që klasifikohen në një ose më shumë nga kategoritë e mëposhtme dhe në çdo rast plotësojnë kriteret e pranueshmërisë të përcaktuara në vijim:
- a) aktive të cilat përfaqësojnë pretendime ndaj, ose të garantuara nga qeveria qendrore ose banka qendrore, nga qeveritë rajonale, ose autoritetet lokale të një vendi të huaj, në rastin kur këtyre ekspozimeve u është caktuar një peshë rreziku prej 20%, në përputhje me rregulloren e mjaftueshmërisë së kapitalit;
 - b) ekspozimet në formën e obligacioneve të garantuara, të emetuara nga bankat në vende të huaja, të cilat plotësojnë të gjitha kërkesat e mëposhtme:
 - i. janë obligacione të garantuara, në përputhje me legjislacionin përkatës të vendit të huaj, i cili duhet t'i përcaktojë këto obligacione si tituj borxhi, të emetuara nga bankat, ose nga një filial i zotëruar plotësisht nga një bankë, e cila garanton emetimin dhe janë të siguruara nga një fond garantues (*cover pool*) aktivesh, për të cilat zotëruesi i obligacioneve do të ketë një rekurs të drejtpërdrejtë për shlyerjen e principalit dhe interesit, duke i dhënë prioritet në rast falimentimi të emetuesit;
 - ii. emetuesi dhe obligacionet e garantuara, bazuar në legjislacionin përkatës të vendit të huaj, janë subjekt i një mbikëqyrjeje të veçantë publike që synon mbrojtjen e mbajtësve të obligacioneve, si dhe i kuadrit mbikëqyrës dhe rregullator të zbatuar në vendin e huaj;
 - iii. obligacionet e garantuara, garantohen nga një ose disa prej aktiveve të parashikuara në nenin 26, pika 1, shkronjat “b”, “d” dhe “e” të rregullores së mjaftueshmërisë së kapitalit. Kur fondi garantues përbëhet nga kredi të siguruara me pasuri të paluajtshme, duhet të plotësohen kërkesat minimale të parashikuara në aneksin 1 të rregullores së mjaftueshmërisë së kapitalit;
 - iv. ekspozimet ndaj institucioneve në fondin garantues (*cover pool*) plotësojnë kushtet e përcaktuara në nenin 26, pika 1, shkronja “c” të rregullores së mjaftueshmërisë së kapitalit;
 - v. banka që investon në obligacionet e garantuara dhe emetuesit përmbushin kërkesat e mëposhtme të transparencës, në lidhje me informacionin mbi portofolin e investimit, që emetuesi duhet t'i vendosë në dispozicion çdo tremujor bankës investuese, i cili (informacioni) përmban minimalisht:

- vlerën e fondit garantues (*cover pool*) dhe tepricën (*outstanding*) e obligacioneve të garantuara;
 - shpërndarjen gjeografike dhe llojet e aktiveve që garantojnë obligacionet e garantuara, madhësinë e kredisë, normën e interesit dhe rrezikun e kursit të këmbimit;
 - strukturën e maturitetit të obligacioneve të garantuara dhe të aktiveve që i garantojnë këto obligacione; dhe
 - përqindjen e kredive të cilat janë më shumë se 90 ditë në vonesë;
- vi. obligacioneve të garantuara u është caktuar cilësia e kredisë të paktën e shkallës 1 nga një ECAI e emëruar, në përputhje me rregulloren e mjaftueshmërisë së kapitalit, një vlerësim ekuivalent në rastin e vlerësimit afatshkurtër të kredisë, ose në mungesë të vlerësimit të cilësisë së kredisë, obligacioneve të garantuara u është caktuar një peshë rreziku prej 10%, në përputhje me rregulloren e mjaftueshmërisë së kapitalit;
- vii. fondi garantues (*cover pool*) plotëson në çdo kohë një kërkesë të mbulimit me aktive prej të paktën 7% më të lartë se shuma e kërkuar për të përmbushur kërkesat që lidhen me obligacionet e garantuara. Megjithatë, kur vlera totale e emetimit të obligacioneve të garantuara është të paktën 500 milionë euro (ose shuma ekuivalente në monedhën vendase), ata duhet të jenë subjekt i një kërkesë minimale të mbulimit me aktive prej 2%.
- c) tituj të borxhit të shoqërive tregtare, të cilat plotësojnë të gjitha kërkesat e mëposhtme:
- i. u është caktuar një vlerësim i cilësisë së kredisë të paktën i shkallës 1, nga një ECAI e emëruar, në përputhje me rregulloren e mjaftueshmërisë së kapitalit ose një vlerësim ekuivalent në rastin e një vlerësimi afatshkurtër të kredisë;
 - ii. vlera totale e emetimit të titujve është të paktën 250 milionë euro (ose shuma ekuivalente në monedhën vendase);
 - iii. afati maksimal deri në maturim i këtyre titujve në momentin e emetimit është 10 vjet;
2. Banka, mbi vlerën e tregut të secilit prej aktiveve të nivelit 2A, zbaton një *haircut* prej të paktën 15%.

Neni 13 **Aktivitet e nivelit 2B**

1. Banka, në aktivet e nivelit 2B përfshin titujt e borxhit të shoqërive tregtare, të cilat në çdo rast plotësojnë kriteret e pranueshmërisë të përcaktuara në vijim:
- a) u është caktuar një vlerësim i cilësisë së kredisë të paktën i shkallës 3 nga një ECAI e emëruar, ose një vlerësim ekuivalent, në rastin e vlerësimit afatshkurtër të kredisë;

- b) vlera totale e emetimit të titujve është të paktën 250 milion euro (ose shuma ekuivalente në monedhën vendase);
 - c) afati maksimal deri në maturim i këtyre titujve në momentin e emetimit është 10 vjet.
2. Banka, mbi vlerën e tregut të aktiveve të nivelit 2B që përcaktohen në pikën 1 të këtij neni, zbaton një *haircut* prej të paktën 50%.

Neni 14

Përbërja e rezervës së likuiditetit sipas nivelit të aktiveve

1. Banka në çdo rast plotëson kërkesat e mëposhtme për përbërjen e rezervës të likuiditetit:
- a) të paktën 60% e rezervës së likuiditetit përbëhet nga aktivet e nivelit 1;
 - b) deri në 15% e rezervës së likuiditetit mund të mbahet në aktive të nivelit 2B;
 - c) të paktën 60% e rezervës së likuiditetit në monedha të huaja të rëndësishme, përbëhet nga rezerva e likuiditetit e denominuar në monedhën euro.
2. Kërkesat e pikës 1 të këtij neni do të zbatohen pas rregullimit të vlerës së aktiveve likuide, me vlerën e aktiveve likuide që do të shkëmbehen në transaksionet afatshkurtra të financimit të garantuar, transaksionet afatshkurtra të huadhënies së kolateralizuar dhe transaksionet afatshkurtra të *collateral swaps*, kur këto transaksione maturohen brenda 30 ditëve kalendarike, si dhe duke konsideruar çdo *haircut* të zbatueshëm dhe me kusht që banka të plotësojë kërkesat operationale të përcaktuara në nenin 9 të kësaj rregulloreje.
3. Banka përcakton përbërjen e rezervës të likuiditetit, në përputhje me formulat e paraqitura në aneksin 1 të kësaj rregulloreje.

Neni 15

Mosplotësimi i kërkesave

1. Në rast se një aktiv likuid nuk plotëson më, ndonjë nga kërkesat e përgjithshme të përcaktuara në nenin 8, kërkesat operationale të përcaktuara në pikat 3 dhe 4 të nenit 9, ose ndonjë kriter përshtatshmërie të përcaktuar në këtë nënkre, banka ndalon njohjen e këtij aktivi si aktiv likuid, brenda 30 ditësh kalendarike që nga momenti që ndodh shkelja e kërkesave.

KREU IV
FLUKSET DALËSE DHE FLUKSET HYRËSE TË LIKUIDITETIT

NËNKREU I
FLUKSET DALËSE NETO TË LIKUIDITETIT

Neni 16
Përlllogaritja e flukseve dalëse neto të likuiditetit

1. Banka përlllogarit flukset dalëse neto të likuiditetit, si diferencë midis shumës së flukseve dalëse të likuiditetit, të përcaktuar në shkronjën “a” me shumën e flukseve hyrëse të likuiditetit të përcaktuar në shkronjën “b”, të cilat në çdo rast nuk mund të jenë më të vogla se zero dhe llogariten si më poshtë:
 - a) shuma e flukseve dalëse të likuiditetit, siç përcaktohen në nënkreun II të këtij kreu;
 - b) shuma e flukseve hyrëse të likuiditetit, siç përcaktohen në nënkreun III të këtij kreu, që konsideron:
 - i. vlerën më të ulët, midis flukseve hyrëse dhe 75% të flukseve dalëse, të përcaktuara në shkronjën “a” të këtij neni, e cila në çdo rast nuk duhet të jetë më e vogël se zero.
2. Banka vlerëson flukset hyrëse të likuiditetit dhe flukset dalëse të likuiditetit, përgjatë një periudhe stresi prej 30 ditësh kalendarike, nën supozimin e një skenari stresi të kombinuar, duke përfshirë ngjarje specifike dhe sistemike, siç përcaktohet në nenin 6 të kësaj rregulloreje.
3. Banka kryen përlllogaritjen e përcaktuar në pikën 1 të këtij neni, në përputhje me formulën e përcaktuar në Aneksin 2 të kësaj rregulloreje.

Neni 17
Kërkesat për vlerësimin e efektit të kolateralit të marrë në transaksionet e derivativëve

1. Banka përlllogarit flukset dalëse dhe flukset hyrëse të likuiditetit, të pritshme përgjatë një periudhe prej 30 ditësh kalendarike për kontratat e listuara në Aneksin 4 të rregullores së mjaftueshmërisë së kapitalit, mbi baza neto sipas kundërpartive, që janë subjekt i marrëveshjeve dypalëshe të netimit (kompensimit), në përputhje me nenin 134 të rregullores së mjaftueshmërisë së kapitalit.
2. Për qëllime të këtij neni, përlllogaritjet mbi baza neto konsiderojnë rregullimin e vlerës së ekspozimit me vlerën e garancisë (kolateralit), me kusht që garancia të kualifikohet si aktiv likuid sipas kreut III të kësaj rregulloreje. Flukset dalëse dhe flukset hyrëse që krijohen nga

transaksionet derivative të monedhave të huaja, që përfshijnë shkëmbimin e plotë të shumave të kryegjësë në të njëjtën kohë (brenda së njëjtës ditë), do të llogariten mbi baza neto, edhe në rastin kur këto transaksione nuk mbulohen nga një marrëveshje dypalëshe netimi (kompensimi).

NËNKREU II FLUKSET DALËSE TË LIKUIDITETIT

Neni 18 **Përllogaritja e flukseve dalëse të likuiditetit**

1. Banka përllogarit flukset dalëse të likuiditetit, duke shumëzuar tepricën e llogarisë (*outstanding balance*) të çdo detyrimi dhe angazhimi jashtë bilancit, me normat me të cilat këto detyrime/angazhime priten të tërhiqen ose të përdoren (*run off ose drawn-down*), siç përcaktohen në këtë nënkre.
2. Flukset dalëse të likuiditetit, që përcaktohen në pikën 1 të këtij neni, përfshijnë elementët e mëposhtëm, të cilët në çdo rast shumëzohen me normën përkatëse:
 - a) tepricën aktuale për depozitat e qëndrueshme me pakicë dhe për depozitat e tjera me pakicë, siç përcaktohen në nenet 20 dhe 21 të kësaj rregulloreje;
 - b) tepricën e mbetur (*outstanding amounts*) të detyrimeve të tjera që maturohen, që mund të kërkojnë të paguhet nga emetuesi ose nga ofruesi i financimeve ose që përmbajnë një pritshmëri nga ofruesi i financimeve, që banka të shlyejë detyrimin përgjatë 30 ditëve të ardhshme kalendarike, siç përcaktohen në nenet 22 dhe 23 të kësaj rregulloreje;
 - c) flukset dalëse shtesë, siç përcaktohen në nenin 24 të kësaj rregulloreje;
 - d) shumën maksimale që mund të tërhiqet përgjatë 30 ditëve të ardhshme kalendarike, nga lehtësirat e parevokueshme të patërhequra/papërdorura të kredisë dhe të likuiditetit që banka ka dhënë, siç përcaktohen në nenin 25 të kësaj rregulloreje;
 - e) flukset dalëse shtesë të vlerësuara për produkte dhe shërbime të tjera, siç përcaktohen në nenin 19 të kësaj rregulloreje.

Neni 19 **Flukset dalëse shtesë për produkte dhe shërbime të tjera**

1. Banka vlerëson rregullisht mundësinë (probabilitetin) e ndodhjes dhe vëllimin e mundshëm të flukseve dalëse të likuiditetit, përgjatë 30 ditëve kalendarike për produktet ose shërbimet, të cilat nuk përcaktohen në nenet 22 deri 25 të kësaj rregulloreje, të cilat banka i ofron ose i garanton, ose të cilat, blerësit e mundshëm do t'i konsiderojnë të lidhura me to. Këto

produkte ose shërbime mund të përfshijnë, por pa u kufizuar në, flukset dalëse të likuiditetit që rrjedhin prej detyrimeve të mëposhtme, për të cilat banka zbaton minimalisht normat e flukseve dalëse si vijon:

- a) 10% për garancitë e dhëna nga banka;
 - b) 10% për shumat e patërhequra të linjave të kredisë, të cilat mund të anulohen pa kushte në çdo kohë dhe pa njoftuar;
 - c) 5% për shumat e patërhequra të kartave të kreditit, kur ato mund të konsiderohen si të anulueshme pa kushte;
 - d) 7% për shumat e patërhequra të kredive kufi, kur ato mund të konsiderohen si të anulueshme pa kushte;
 - e) 100% për shumën e kredive të siguruara me pasuri të paluajtshme, të miratuara, por ende të palëvruara/patërhequra;
 - f) 100% për shumën e flukseve dalëse të planifikuara në lidhje me rinovimin apo zgjatjen e afatit për kreditë e reja me pakicë ose me shumicë, ku flukset dalëse të planifikuara do të vlerësohen përgjatë një periudhe stresi prej 30 ditë kalendarike;
 - g) 100% për shumën e pagesave të planifikuara të lidhura me derivativët, ku flukset dalëse të planifikuara do të vlerësohen përgjatë një periudhe stresi prej 30 ditë kalendarike;
 - h) 5% për produktet e lidhura me zërat jashtë bilancit në financën tregtare (*trade finance*).
2. Banka vlerëson flukset dalëse të përmendura në pikën 1 të këtij neni, nën supozimin e një skenari të kombinuar të stresit specifik me atë sistematik, siç përcaktohet në nenin 6 të kësaj rregulloreje. Për këtë vlerësim, banka merr në konsideratë edhe dëmin e konsiderueshëm (material) reputacional që mund të rezultojë nga mos mbështetja me likuiditet për këto produkte apo shërbime.
 3. Banka i raporton të paktën një herë në vit Bankës së Shqipërisë, produktet dhe shërbimet, për të cilat mundësia e ndodhjes dhe vëllimi i mundshëm i flukseve dalëse të likuiditetit që përcaktohen në pikën 1 të këtij neni, janë të konsiderueshme (materiale), si dhe normat e zbatueshme nga banka, për këto produkte dhe shërbime.

Neni 20

Flukset dalëse nga depozitat e qëndrueshme me pakicë

1. Banka, me përjashtim të rasteve kur plotësohen kriteret për një normë më të lartë të flukseve dalëse në përputhje me pikat 2, 3, ose 9 të nenit 21 të kësaj rregulloreje, e kategorizon shumën e depozitave me pakicë të siguruar nga skema e sigurimit të depozitave siç përcaktohet në legjislacionin shqiptar në fuqi për sigurimin e depozitave dhe nga skemat ekuivalente të sigurimit të depozitave në vendet e huaja, si depozitë të qëndrueshme me pakicë dhe zbaton normën e flukseve dalëse prej 5%, në rast se depozita:

- a) është pjesë e një marrëdhënie të krijuar më parë (*established relationship*) me bankën, gjë që e bën pothuajse të pamundur tërheqjen e depozitës; ose
 - b) mbahet në një llogari rrjedhëse (transaksionesh).
2. Për qëllime të pikës 1, shkronja “a” të këtij neni, depozita me pakicë do të konsiderohet si pjesë e një marrëdhënieje të krijuar më parë, në rastet kur depozituesi plotëson të paktën një nga kriteret e mëposhtme:
- a) ka një marrëdhënie kontraktuale aktive me bankën, për një kohëzgjatje të paktën 12 mujore;
 - b) ka një marrëdhënie kredie me bankën, në formën e kredisë të siguruar me kolateral pasuri të paluajtshme rezidenciale ose të kredive të tjera afatgjata;
 - c) ka të paktën edhe një produkt tjetër aktiv me bankën, përveç marrëdhënies së kredisë.
3. Për qëllime të pikës 1, shkronja “b” të këtij neni, depozita me pakicë do të konsiderohet si e mbajtur në një llogari rrjedhëse (transaksionesh), në rastet kur përkatësisht paga, të ardhurat ose transaksionet, kreditohen dhe debitohen rregullisht në atë llogari.

Neni 21

Flukset dalëse nga depozita të tjera me pakicë

1. Banka, pa rënë ndesh me përcaktimet e pikës 2 të këtij neni, zbaton normën e flukseve dalëse prej 10% për depozitat e tjera me pakicë, duke përfshirë edhe atë pjesë të depozitave me pakicë që nuk përfshihen në përcaktimet e nenit 20 të kësaj rregulloreje.
2. Banka zbaton norma më të larta të flukseve dalëse për depozitat e tjera me pakicë, siç përcaktohen në pikën 3 të këtij neni, në rast se plotësohen kushtet e mëposhtme:
 - a) totali i depozitave, duke përfshirë të gjitha llogaritë e depozitave të klientit në këtë bankë ose në grupin bankar ku banka bën pjesë, tejkalon 12,5 milionë lekë;
 - b) depozita është një llogari e përdorshme/aksesueshme vetëm nëpërmjet internetit;
 - c) depozita ofron një normë interesi që plotëson një nga kushtet e mëposhtme:
 - i. norma e interesit e tejkalon në mënyrë të konsiderueshme, normën mesatare për produkte të ngjashme me pakicë;
 - ii. norma e interesit përcaktohet nga norma e kthimit të një indeksi ose grupi indeksesh të tregut;
 - iii. norma e interesit përcaktohet nga faktorë të tjerë të tregut, të ndryshëm nga një normë interesi e ndryshueshme;

- d) depozita ishte vendosur fillimisht si një depozitë me afat të përcaktuar, ku data e maturimit përfshihet brenda periudhës 30 ditë kalendarike ose depozita ka një periudhë njoftimi të përcaktuar për tërheqjen e fondeve nga depozituesi, më të shkurtër se 30 ditë kalendarike, në përputhje me marrëveshjet kontraktuale, me përjashtim të depozitave që kualifikohen për trajtimin e parashikuar në pikën 4 të këtij neni;
 - e) depozituesi është jo-rezident në Shqipëri, ose depozita është denominuar në monedhë të huaj. Për filialet ose degët e bankës në vendet e huaja, depozituesi është jo-rezident në vendin e huaj, ose depozita është denominuar në monedhë të ndryshme nga monedha e vendit të huaj.
3. Banka zbaton një normë më të lartë të flukseve dalëse të përcaktuara si më poshtë:
- a) në rastet kur depozitat me pakicë përmbushin kushtin e përcaktuar në shkronjën “a” ose “e”, ose dy nga kushtet e përcaktuara në shkronjat “b” deri në “d” të pikës 2 të këtij neni, banka zbaton një normë të flukseve dalëse prej 15%;
 - b) në rastet kur depozitat me pakicë përmbushin kushtin e përcaktuar në shkronjën “a” dhe të paktën një kusht tjetër të përcaktuar në shkronjat “b” deri në “e” të pikës 2 të këtij neni, ose tre apo më shumë kushte të përcaktuara në pikën 2 të këtij neni, banka zbaton një normë të flukseve dalëse prej 20%.
4. Banka e Shqipërisë mund të kërkojë zbatimin e një norme më të lartë të flukseve dalëse, sipas rrethanave specifike të bankës.
5. Banka mund të përjashtojë nga llogaritja e flukseve dalëse të pritshme, flukset dalëse që lidhen me depozitat me pakicë me afat, me maturitet të mbetur ose periudhë njoftimi për tërheqjen e fondeve, më të madhe se 30 ditë, nëse depozituesi nuk ka të drejtë ligjore/kontraktuale të tërheqë depozitat brenda 30 ditëve ose nëse tërheqja e parakohshme do të rezultonte në një penalitet të konsiderueshëm, i cili është materialisht më i lartë se humbja e interesit.
6. Nëse banka e lejon depozituesin të tërheqë depozitat e parashikuara në pikën 5 të këtij neni, pa zbatuar penalitetet përkatëse, ose pavarësisht klauzolës që përcakton se depozituesi nuk ka të drejtë ligjore/kontraktuale të tërheqë depozitën, e gjithë kategoria e këtyre fondeve/depozitave do të konsiderohet si depozitë pa afat (pavarësisht maturitetit të mbetur, depozita do të jetë subjekt i normave të flukseve dalëse siç përcaktohet në nenet 20 dhe 21 të kësaj rregulloreje).
7. Nëse një pjesë e depozitës me afat, të përcaktuar në pikën 5 të këtij neni, mund të tërhiqet pa shkaktuar penalitete, vetëm ajo pjesë do të trajtohet si një depozitë pa afat dhe pjesa tjetër e mbetur do të trajtohet si një depozitë me afat, siç përcaktohet në pikën 5 të këtij neni.

8. Banka zbaton një normë të flukseve dalëse prej 100% për depozitat për të cilat ajo (banka) është njoftuar që do të tërhiqen brenda 30 ditëve kalendarike.
9. Banka, pa rënë ndesh me pikat 1 deri në 8 të këtij neni dhe me nenin 20, shumëzon depozitat me pakicë që ka marrë në vendet e huaja, me një normë më të lartë të flukseve dalëse në qoftë se një përqindje e tillë parashikohet nga legjislacionet përkatëse që përcaktojnë kërkesat për likuiditet në ato vende.

Neni 22

Flukset dalëse nga depozitat operacionale

1. Banka shumëzon me 25%, detyrimet që rrjedhin nga depozitat që mbahen pranë saj (bankës), për qëllime të veprimtarive operacionale, si vijon:
 - a) depozita që mbahen nga depozituesi, në mënyrë që të mundësojë shërbimin e shlyerjes (*clearing*), marrjes në kujdestari, administrimit të parave *cash*, ose shërbime të tjera të krahasueshme në kontekstin e një marrëdhënieje operacionale të krijuar më parë me bankën;
 - b) depozita që mbahen nga depozituesi, në kontekstin e një marrëdhënieje operacionale të krijuar më parë me bankën, të ndryshme nga ajo e përmendur në shkronjën “a” të kësaj pike;
2. Banka, pa rënë ndesh me pikën 1 të këtij neni, shumëzon me 5% pjesën e detyrimeve që rrjedhin nga depozitat e përmendura në pikën 1, shkronja “a”, të siguruara nga skemat e sigurimit të depozitave, siç përcaktohen në nenin 20 të kësaj rregulloreje.
3. Shlyerja (*clearing*), marrja në kujdestari, administrimi i parave *cash*, ose shërbime të tjera të krahasueshme, të referuara në shkronjën “a” të pikës 1 të këtij neni, i përfshijnë këto shërbime deri në masën që ato janë ofruar, në kontekstin e një marrëdhënieje të krijuar më parë, me rëndësi për depozituesin. Depozitat e përmendura në shkronjat “a” dhe “b” të pikës 1 të këtij neni, parashikojnë kufizime të rëndësishme ligjore/kontraktuale ose operacionale, të cilat e bëjnë të pamundur një tërheqje të konsiderueshme brenda 30 ditëve. Fondet që tejkalojnë masën e kërkuar për shërbimet operacionale, do të trajtohen si depozita jo-operacionale.
4. Banka, për depozitat që krijohen si rezultat i një marrëdhënieje me një bankë korrespondente ose nga ofrimi i shërbimeve të ndërmjetësimit (*prime brokerage*) për klientë të veçantë, nuk i trajton si depozita operacionale, dhe zbaton një normë të flukseve dalëse prej 100%.

5. Depozitat e parashikuara në shkronjën “b” të pikës 1 të këtij neni, me qëllim që të kualifikohen për trajtimin e parashikuar në pikën 1, duhet të plotësojnë të gjitha kushtet e mëposhtme:
- a) depozita është vendosur nga një klient jo-financiar;
 - b) depozita nuk është depozitë me afat ose llogari kursimi;
 - c) norma e interesit është të paktën 5 pikë bazë, nën normën aktuale për depozitat me shumicë të bankës, me karakteristika të krahasueshme, e cila në asnjë rast nuk duhet të jetë negative;
 - d) depozita mbahet në llogari të dedikuara (të veçanta) dhe vlerësohet/çmohet pa krijuar stimuj ekonomik për depozituesin, për të ruajtur një tepricë të fondeve të depozitës më të madhe nga sa është e nevojshme për marrëdhënien operacionale;
 - e) depozita kreditohet dhe debitohet në baza të rregullta për transaksione të rëndësishme (materiale) të klientit; si dhe
 - f) një nga kushtet e mëposhtme:
 - i. marrëdhënia me depozituesin ka ekzistuar për të paktën 24 muaj;
 - ii. depozita është përdorur për të paktën dy shërbime aktive. Këto shërbime mund të përfshijnë aksesin e drejtpërdrejtë ose të tërthortë në shërbimet e pagesave kombëtare ose ndërkombëtare, tregtimin e titujve ose shërbimet depozitare.

Banka trajton si depozitë operacionale, vetëm atë pjesë të depozitës, e cila është e nevojshme për të përdorur shërbimin për të cilin është krijuar kjo depozitë. Pjesa e mbetur e depozitës do të trajtohet si depozitë jo-operacionale.

Neni 23

Flukset dalëse që rrjedhin nga detyrime të tjera

1. Banka shumëzon me 40%, detyrimet që rrjedhin nga depozitat e klientëve jofinanciarë, të qeverisë qendrore, bankave qendrore, bankave shumëpalëshe të zhvillimit, ose njërive të sektorit publik, deri në masën që nuk përfshihen në depozitat e përcaktuara në nenin 22 të kësaj rregulloreje.
2. Banka, pa rënë ndesh me përcaktimin e pikës 1 të këtij neni, shumëzon me 20% detyrimet e parashikuara në pikën 1, në rast se këto detyrime janë të siguruara nga skema e sigurimit të depozitave, siç përcaktohet në nenin 20 të kësaj rregulloreje.
3. Banka shumëzon me 0%, detyrimet që rezultojnë nga shpenzimet e veprimtarisë.
4. Banka shumëzon detyrimet që rrjedhin nga transaksionet e huadhënies së kolateralizuar apo nga transaksionet e bazuara në tregun e kapitalit, që maturohen brenda 30 ditëve kalendarike, siç përcaktohen në rregulloren e mjaftueshmërisë së kapitalit, përkatësisht me:

- a) 0%, nëse janë të garantuara me aktive të nivelit 1, në përputhje me nenin 11 të kësaj rregulloreje, ose nëse huadhënësi është bankë qendrore;
 - b) 15%, nëse janë të garantuara me aktive të nivelit 2A në përputhje me nenin 12 të kësaj rregulloreje;
 - c) 25%, nëse janë të garantuara me aktive që nuk klasifikohen si aktive likuide, sipas përcaktimit të neneve 11 dhe 12 të kësaj rregulloreje dhe huadhënësi është qeveria qendrore, një bankë shumëpalëshe zhvillimi ose një njësi e sektorit publik, së cilës i është caktuar një peshë rreziku prej 20% apo më e ulët, në përputhje me nenin 14 të rregullores së mjaftueshmërisë së kapitalit;
 - d) 50%, nëse janë të garantuara me tituj borxhi të shoqërive tregtare (korporatave) që klasifikohen si aktive të nivelit 2B, sipas përcaktimeve të pikës 1, të nenit 13 të kësaj rregulloreje;
 - e) 100%, nëse janë të garantuara me aktive që nuk klasifikohen si aktive likuide sipas kreut III të kësaj rregulloreje, me përjashtim të transaksioneve të përcaktuara në shkronjën “c” të kësaj pike, ose nëse huadhënësi është bankë qendrore.
5. *Collateral swaps* që maturohen brenda 30 ditëve të ardhshme do të shkaktojnë një fluks dalës, në masën e diferencës midis vlerës së likuiditetit të aktiveve të marra hua dhe vlerës së likuiditetit të aktiveve të dhëna hua, me përjashtim të rasteve kur kundërpartia është bankë qendrore, ku zbatohet një fluks dalës prej 0%.
6. Banka zbaton një normë të flukseve dalëse prej 100%, për të gjitha obligacionet dhe titujt e tjerë të borxhit të emetuara nga banka, me përjashtim të rasteve kur obligacioni është shitur ekskluzivisht në tregun me pakicë dhe mbahet në një llogari me pakicë. Në raste të tilla, këto instrumente duhet të trajtohen sipas kategorisë përkatëse të depozitave me pakicë, me kushtin që këto instrumenta blihen dhe mbahen vetëm nga klientë me pakicë.

Neni 24

Flukset dalëse shtesë

1. Banka zbaton një kërkesë shtesë të flukseve dalëse prej 20%, për garancitë e vendosura nga banka për kontratat e parashikuara në aneksin 4 të rregullores së mjaftueshmërisë së kapitalit dhe derivativët e kredisë, me përjashtim të garancive në formën e parave (*cash*) dhe aktiveve të përcaktuara në nenin 11 të kësaj rregulloreje.
2. Banka përllogarit dhe njofton Bankën e Shqipërisë, jo më vonë se data e raportimit, siç përcaktohet në këtë rregullore, mbi flukset dalëse shtesë dhe kërkesat për garanci shtesë, për të gjitha kontratat, kushtet kontraktuale të cilave do të sjellin nevojën/kërkesën për këto flukse shtesë, brenda 30 ditëve kalendarike dhe që rezultojnë nga një përkeqësim material/i rëndësishëm i cilësisë së kredisë së bankës.

3. Banka e Shqipërisë, në rast se i konsideron të rëndësishme flukset dalëse të përcaktuara në pikën 2 të këtij neni, i njeh/pranon bankës shtimin e flukseve dalëse shtesë për ato kontrata, të cilat korrespondojnë me kërkesën/nevojën për garanci shtesë ose të flukseve dalëse të mjeteve monetare (*cash*), që rezultojnë nga një përkeqësim material i cilësisë së kredisë së bankës që korrespondon me një përkeqësim (*downgrade*) të vlerësimit të jashtëm të cilësisë së kredisë prej tre shkallë (*notches*), si dhe i kërkon bankës zbatimin e një normë prej 100% për garancitë shtesë ose flukset dalëse të mjeteve monetare (*cash*).
Banka rishikon rregullisht rëndësinë e këtij përkeqësimi dhe njofton Bankën e Shqipërisë për rezultatin e këtij rishikimi.
4. Banka përlllogarit flukse dalëse shtesë që korrespondojnë me kërkesat/nevojat për garanci shtesë që do të rezultojnë nga ndikimi i një skenari negativ të tregut mbi transaksionet derivative të bankës, transaksionet e financimit dhe kontratat e tjera të rëndësishme.
5. Banka përlllogarit mbi baza neto flukset hyrëse dhe flukset dalëse të pritshme përgjatë 30 ditëve kalendarike, që rrjedhin nga kontratat e parashikuara në Aneksin 4 të rregullores së mjaftueshmërisë së kapitalit, në përputhje me nenin 17 të kësaj rregulloreje. Në rast se nga përlllogaritjet rezulton një fluks dalës neto, banka shumëzon rezultatin me një normë të flukseve dalëse prej 100%. Banka përjashton nga llogaritjet, kërkesat e likuiditetit që rezultojnë nga zbatimi i pikave 1 deri në 4 të këtij neni.
6. Banka përlllogarit një fluks dalës shtesë, që i korrespondon 100% të vlerës së tregut të titujve ose të aktiveve të tjera të shitura shkurt (*sold short*) dhe që duhet të dorëzohen brenda 30 ditëve kalendarike. Ky fluks nuk zbatohet në rastet kur banka i zotëron titujt që do të dorëzohen ose i ka marrë hua me kushte, të cilat kërkojnë dorëzimin pas më shumë se 30 ditë kalendarike dhe titujt nuk bëjnë pjesë në aktivet likuide të bankës. Nëse ky pozicion i shkurtër (*short*) mbulohet nga një transaksion i garantuar i financimit nëpërmjet titujve, banka supozon se ky pozicion do të mbahet gjatë periudhës prej 30 ditësh kalendarike dhe zbaton një normë të flukseve dalëse prej 0%.
7. Banka përlllogarit një fluks dalës shtesë që korrespondon me 100% të:
 - a) garancisë shtesë që mban banka, e cila mund të kërkohej në çdo kohë nga kundërpartia, sipas kushteve kontraktuale;
 - b) garancisë që kërkohej të vendoset te kundërpartia brenda 30 ditëve kalendarike;
 - c) garancisë që kualifikohet si aktiv likuid për qëllime të kreut III të kësaj rregulloreje, e cila mund të zëvendësohet pa pëlqimin e bankës me një aktiv që nuk kualifikohet si aktiv likuide për qëllime të kreut III.
8. Depozitat e pranuar si garanci nuk do të konsiderohen si detyrime, për qëllime të nenit 22 të kësaj rregulloreje, por do të jenë subjekt i kërkesave të pikave 1 deri në 7 të këtij neni, në rastet kur është e zbatueshme.

9. Banka, për aktivet e marra hua pa garanci dhe që maturohen brenda 30 ditëve kalendarike, supozon se tërhiqen plotësisht dhe zbaton një normë të flukseve dalëse prej 100%, me përjashtim të rasteve kur banka i zotëron titujt dhe ato nuk janë pjesë e rezervës së likuiditetit të bankës.

Neni 25

Flukset dalëse që rrjedhin nga lehtësirat e likuiditetit dhe të kredisë

1. Për qëllime të këtij neni, një lehtësi likuiditeti do të nënkuptojë çdo lehtësi, të parevokueshme ose të anulueshme me kushte dhe të pa përdorur (*undrawn back up facility*), që do të përdoret për të rfinansuar detyrimet e borxhit të një klienti, në situatat kur klienti nuk është në gjendje ta rfinansojë (*rollover*) këtë borxh në tregjet financiare. Shuma e lehtësisë së likuiditetit do të përlllogaritet si teprica aktuale e borxhit të emetuar nga klienti, që maturohet brenda 30 ditëve kalendarike dhe që mbështetet nga kjo lehtësi likuiditeti. Pjesa e lehtësisë së likuiditetit që mbështet një borxh që nuk maturohet brenda 30 ditëve kalendarike, do të përjashtohet nga objekti i përkufizimit të lehtësisë së likuiditetit. Çdo shumë shtesë e lehtësisë, do të trajtohet si një lehtësi kredie, e parevokueshme ose e anulueshme me kushte, së bashku me normën përkatëse të tërheqjes (*drawdown*), siç përcaktohet në këtë nen. Banka, lehtësirat për kapital qarkullues për shoqëritë tregtare (korporatat), nuk i klasifikon si lehtësira likuiditeti, por si lehtësira kredie.
2. Banka përlllogarit flukset dalëse nga lehtësirat e likuiditetit dhe të kredisë, duke shumëzuar shumën e lehtësisë me normat përkatëse të përcaktura në pikat 3 deri në 5 të këtij neni. Flukset dalëse nga lehtësirat e likuiditetit dhe të kredisë, të parevokueshme ose të anulueshme me kushte, përcaktohen si përqindje e sasisë maksimale që mund të tërhiqet (*draw down*) përgjatë 30 ditëve kalendarike, pasi të zbritet çdo kërkesë për likuiditet që zbatohet për zërat jashtë bilancit në financën tregtare (*trade finance*), sipas nenit 19 të kësaj rregulloreje dhe pasi të zbritet çdo garanci e vendosur në dispozicion të bankës, e vlerësuar në përputhje me nenin 10 të kësaj rregulloreje, me kusht që garancia plotëson të gjitha kushtet e mëposhtme:
- a) mund të ripërdoret nga banka;
 - b) mbahet në formën e aktiveve likuide, por nuk njihet si pjesë e rezervës së likuiditetit, dhe
 - c) nuk është një aktiv i emetuar nga kundërpartia e lehtësisë ose një prej subjekteve të lidhur me të (kundërpartinë).

Në rastet kur banka zotëron informacionin e nevojshëm, shuma maksimale që mund të tërhiqet nga lehtësia do të përcaktohet si shuma maksimale që mund të tërhiqet, bazuar në detyrimet e kundërpartisë, ose bazuar në planin e tërheqjeve të paracaktuar në kontratë, që parashikohen të kryhen përgjatë 30 ditëve kalendarike.

3. Banka shumëzon me 5%, shumën maksimale që mund të tërhiqet përgjatë 30 ditëve kalendarike, nga pjesa e papërdorur e lehtësive të likuiditetit dhe të kredisë, të parevokueshme ose të anulueshme me kushte, nëse këto lehtësi kualifikohen në klasën e ekspozimeve të depozitave me pakicë.
4. Banka shumëzon me 10%, shumën maksimale që mund të tërhiqet përgjatë 30 ditëve kalendarike, nga pjesa e papërdorur e lehtësive të kredisë, të parevokueshme ose të anulueshme me kushte, nëse lehtësitë plotësojnë kushtet e mëposhtme:
 - a) nuk kualifikohen në klasën e ekspozimeve të depozitave me pakicë;
 - b) u janë dhënë klientëve jo-financiarë, që përfshijnë shoqëritë tregtare (korporatat), qeveritë, bankat qendrore, bankat shumëpalëshe të zhvillimit dhe njësitë e sektorit publik;
 - c) nuk janë dhënë për qëllim të zëvendësimit të financimit të klientit, në situatat ku klienti nuk mund të sigurojë financim në tregjet financiare.
5. Banka shumëzon me 30%, shumën maksimale që mund të tërhiqet përgjatë 30 ditëve kalendarike, nga pjesa e papërdorur e lehtësive të likuiditetit, të parevokueshme ose të anulueshme me kushte, në rast se lehtësitë plotësojnë kushtet e përcaktuara në pikën 4, shkronjat “a” dhe “b” të këtij neni.
6. Banka shumëzon shumën maksimale që mund të tërhiqet brenda 30 ditëve kalendarike nga lehtësira të tjera të likuiditetit dhe të kredisë, me normat e flukseve dalëse korresponduese si më poshtë:
 - a) 40% për lehtësitë e kredisë dhe të likuiditetit të dhëna bankave, si dhe për lehtësitë e kredisë të dhëna institucioneve të tjera financiare të rregulluara, përfshirë shoqëritë e sigurimit, shoqëritë e investimeve, ose sipërmarrjet e investimeve kolektive (SIK);
 - b) 100% për lehtësitë e likuiditetit dhe lehtësitë e kredisë dhënë një klienti financiar, që nuk përfshihen në shkronjën “a” të kësaj pike, si dhe në pikat 1 deri në 5 të këtij neni.
7. Bankat shumëzojnë me 100% çdo fluks dalës likuiditeti, që rezulton nga detyrime që maturohen përgjatë 30 ditëve kalendarike, të ndryshme nga ato të përcaktuara në nenet 19 deri në 25 të kësaj rregulloreje.

NËNKREU III FLUKSET HYRËSE TË LIKUIDITETIT

Neni 26 **Flukset hyrëse**

1. Banka vlerëson flukset hyrëse të likuiditetit përgjatë një periudhe prej 30 ditësh kalendarike. Flukset hyrëse përfshijnë vetëm flukset hyrëse kontraktuale, që burojnë nga ekspozime të

cilat janë të klasifikuara në kategorinë “standarde”, sipas përcaktimeve në rregulloren “Për administrimin e rrezikut të kredisë nga bankat dhe degët e bankave të huaja” dhe për të cilat pritshmëritë e bankës janë që nuk do të ketë ndryshim në klasifikim brenda 30 ditëve kalendarike.

2. Banka zbaton një normë prej 100% për flukset hyrëse të likuiditetit, si më poshtë:
 - a) shumat për t’u marrë nga bankat qendrore dhe klientët financiarë. Në veçanti, për klientët financiarë, flukset hyrëse nga transaksionet e mëposhtme do të trajtohen si subjekt i normës së flukseve hyrëse prej 100%:
 - i. transaksione me titujt, që maturohen brenda 30 ditëve kalendarike;
 - ii. transaksionet afatshkurtra të financave tregtare, me një maturitet të mbetur prej më pak se 30 ditë kalendarike;
 - b) shumat për t’u marrë nga pozicionet në indekset kryesore të instrumentave të kapitalit, me kusht që të mos përllogariten dy herë, si aktive likuide dhe si flukse hyrëse të likuiditetit. Këto shuma përfshijnë të drejta që maturohen brenda 30 ditësh kalendarike, sipas kushteve të përcaktuara në kontratë, të tilla si dividendët në *cash* nga këto indekse kryesore dhe llogari të arkëtueshme (shuma për t’u marrë) nga instrumente të tillë të kapitalit, të shitur, por ende të pashlyer, në rast se nuk janë njohur si aktive likuide në përputhje me Kreun III të kësaj rregulloreje.
3. Pa rënë ndesh me pikën 2 të këtij neni, flukset hyrëse të përcaktuara në këtë pikë janë subjekt i kërkesave të mëposhtme:
 - a) shumat për t’u marrë nga klientët jofinanciarë do të reduktohen për qëllime të pagesës së kryegjësë, me 50% të vlerës së tyre ose me vlerën e angazhimeve kontraktuale për shtimin e financimit ndaj këtyre klientëve, cilado qoftë më e larta. Për qëllime të kësaj shkronje, klientët jofinanciarë përfshijnë shoqëritë tregtare (korporatat), qeveritë qendrore, bankat shumëpalëshe të zhvillimit dhe njësitë e sektorit publik.
 - b) shumat për t’u marrë nga huadhënia e kolateralizuar dhe transaksionet e bazuara në tregun e kapitalit, siç përcaktohen në rregulloren e mjaftueshmërisë së kapitalit, të garantuara me aktive likuide, nuk merren parasysh deri në vlerën e aktiveve likuide, pas zbritjes së *haircut*-eve të zbatueshme, në përputhje me kreun III të kësaj rregulloreje. Shuma e mbetur për t’u marrë, ose në rast se janë të garantuara me aktive që nuk kualifikohen/klasifikohen si aktive likuide në përputhje me kreun III të kësaj rregulloreje, do të merret parasysh në vlerë të plotë. Banka nuk do të përllogarisë flukse hyrëse, nëse garancia përdoret për të mbuluar një pozicion të shkurtër sipas nenit 24, pika 6 të kësaj rregulloreje;

- c) *collateral swaps* që maturohen brenda 30 ditëve kalendarike, të cilat do të shkaktojnë një fluks hyrës për shumën e tepërt të likuiditetit të aktiveve të dhëna hua, në krahasim me shumën e likuiditetit të aktiveve të marra hua;
 - d) në rastet kur garancia e marrë nga marrëveshjet e anasjellta të riblerjes, huamarrja e titujve ose *collateral swaps*, e cila maturohet brenda 30 ditësh, përdoret për të mbuluar pozicionet e shkurtra që mund të tejkalojnë 30 ditë, banka supozon se marrëveshjet e anasjellta të riblerjes ose kontratat e huamarrjes së titujve do të rinovohen përsëri dhe nuk do të krijojnë flukse hyrëse, duke pasqyruar nevojën e saj për të vazhduar mbulimin e pozicionit të shkurtër ose për të riblerë titujt përkatës.
 - e) çdo angazhim i patërhequr i lehtësirave të kredisë ose i lehtësirave të likuiditetit, si dhe çdo angazhim tjetër i marrë nga subjekte të tjera, përveç bankave qendrore, nuk do të konsiderohet si fluks hyrës;
 - f) shumat për t'u marrë nga titujt e emetuar nga vetë banka ose nga një palë e lidhur me të, do të llogariten mbi baza neto, ku do të zbatohet një normë e flukseve hyrëse, bazuar në normën e flukseve hyrëse që zbatohet për aktivin bazë, në përputhje me këtë nen;
 - g) për aktivet që nuk kanë një datë maturimi të përcaktuar në kontratë, do të zbatohet një normë e flukseve hyrëse prej 20%, me kusht që kontrata e lejon bankën të tërheqë ose të kërkojë shlyerje të shumës brenda 30 ditësh.
4. Banka nuk zbaton kërkesat e shkronjës “a” të pikës 3 të këtij neni, për shumat që do të merren nga huadhënia e kolateralizuar dhe transaksionet e bazuara në tregun e kapitalit, që përcaktohen në rregulloren e mjaftueshmërisë së kapitalit, të garantuara me aktive likuide në përputhje me kreun III të kësaj rregulloreje, siç përcaktohet në shkronjën “b” të pikës 3 të këtij neni.
 5. Banka përllogarit mbi baza neto flukset dalëse dhe flukset hyrëse të pritshme përgjatë 30 ditëve kalendarike, që rrjedhin nga kontratat e parashikuara në Aneksin 4 të rregullores së mjaftueshmërisë së kapitalit, në përputhje me nenin 17 të kësaj rregulloreje. Në rast se nga përllogaritjet rezulton një fluks hyrës neto, banka shumëzon rezultatin me një normë të flukseve hyrëse prej 100%.
 6. Banka nuk përfshin në llogaritje, flukset hyrëse që burojnë nga aktivet likuide të përcaktuara në kreun III të kësaj rregulloreje, me përjashtim të pagesave të pritshme nga aktivet që nuk janë reflektuar në vlerën e tregut të aktivit.
 7. Banka nuk përfshin në llogaritje, flukset hyrëse që burojnë nga kontratat e reja të nënshkruara.
 8. Banka përfshin në llogaritje flukset hyrëse të likuiditetit që do të merren nga vende të huaja, të cilat aplikojnë kufizime për transfertat ose të cilat janë të denominuara në monedha të

pakonvertueshme, deri në shumën që i korrespondon flukseve dalëse në këtë vend të huaj ose në monedhën përkatëse.

Neni 27
Cap-i i flukseve hyrëse

1. Banka njih shumën e flukseve hyrëse, deri në 75% të flukseve dalëse të likuiditetit, siç përcaktohet në nënkreun II të këtij kreu.
2. Bankat përlogarisin shumën e flukseve dalëse neto, pas zbatimit të *cap*-it të flukseve hyrëse, sipas formulës së paraqitur në aneksin 2 të kësaj rregulloreje.

KREU V
DISPOZITA PËRFUNDIMTARE

Neni 28
Kërkesa raportuese

Bankat paraqesin në fund të çdo muaji në Bankën e Shqipërisë, Departamenti i Mbikëqyrjes, raportin e mbulimit me likuiditet, të llogaritur sipas formularëve të përcaktuar në Aneksin 3, bashkëlidhur dhe pjesë përbërëse e kësaj rregulloreje.

Neni 29
Masat mbikëqyrëse

Banka e Shqipërisë, në rast mosplotësimi të kërkesave të kësaj rregulloreje, zbaton masat mbikëqyrëse dhe/ose ndëshkimore të parashikuara në ligjin për bankat.

Neni 30
Dispozitë e fundit

Anekset bashkëlidhur kësaj rregulloreje janë pjesë përbërëse e saj.

KRYETARI I KËSHILLIT MBIKËQYRËS

Gent SEJKO

ANEKSI 1

I.1 Formula për përlogaritjen e raportit të mbulimit me likuiditet

Banka llogarit raportin e mbulimit me likuiditet sipas formulës së mëposhtme:

$$\text{Raporti i mbulimit me likuiditet (\%)} = \frac{\text{Rezerva e likuiditetit}}{\text{Flukset dalëse neto të likuiditetit përgjatë një periudhe stresi prej 30 ditësh kalendarike}}$$

I.2 Formula për përcaktimin e përbërjes së rezervës së likuiditetit

1. Banka përdor formulën e paraqitur në këtë aneks, për të përcaktuar përbërjen e rezervës së likuiditetit.
2. Llogaritja e rezervës së likuiditetit:

Rezerva e likuiditetit = Aktivet e Nivelit 1 + Aktivet e Nivelit 2A + Aktivet e Nivelit 2B – Rregullimet për *cap*-in 15% – Rregullimet për *cap*-in 40%

ku,

Rregullimet për *cap*-in 15% = Max (Aktiveve të rregulluara të Nivelit 2B – 15/85*(Aktivet e rregulluara të Nivelit 1 + Aktivet e rregulluara të Nivelit 2A), Aktive të rregulluara të Nivelit 2B - 15/60* Aktivet e rregulluara të Nivelit 1, 0)

Rregullimet për *cap*-in 40% = Max ((Aktivet e rregulluara të Nivelit 2A + Aktivet e rregulluara të Nivelit 2B – Rregullimet për *cap*-in 15%) - 2/3* Aktivet e rregulluara të Nivelit 1, 0)

3. Në vijim paraqitet metodologjia e llogaritjes së *cap*-it të aktiveve të nivelit 2 (përfshirë edhe nivelin 2B), në lidhje me transaksionet afatshkurtra të financimit nëpërmjet titujve.
 - a) Llogaritja e *cap*-it prej 40% për aktivet e nivelit 2, duhet të marrë në konsideratë edhe ndikimin në rezervën e likuiditetit, të shumave të aktiveve të nivelit 1 dhe nivelit 2, të përfshira në transaksionet e financimit të garantuar (*secured funding transactions*), transaksionet e huadhënies së kolateralizuar (*secured lending transactions*) dhe

transaksionet e *collateral swaps*, që maturohen brenda 30 ditëve kalendarike. Shuma maksimale e aktiveve të rregulluara (*adjusted*) të nivelit 2, në rezervën e likuiditetit është e barabartë me dy të tretat e shumës së rregulluar të aktiveve të Nivelit 1, pasi të jenë aplikuar *haircut*-et. Llogaritja e *cap*-it prej 40% për aktivet e Nivelit 2, do të marrë parasysh çdo reduktim në aktivet e pranueshme të Nivelit 2B, për shkak të *cap*-it prej 15% për aktivet e Nivelit 2B.

- b) Llogaritja e *cap*-it prej 15% për aktivet e nivelit 2B, duhet të marrë në konsideratë edhe ndikimin në rezervën e likuiditetit, të aktiveve që janë pjesë e rezervës së likuiditetit, të përfshira në transaksionet e financimit të garantuar (*secured funding transactions*), transaksionet e huadhënies së kolateralizuar (*secured lending transactions*) dhe transaksionet e *collateral swaps*, që maturohen brenda 30 ditëve kalendarike. Shuma maksimale e aktiveve të rregulluara (*adjusted*) të nivelit 2B, në rezervën e likuiditetit është e barabartë me 15/85 e shumës së rregulluar të aktiveve të Nivelit 1 dhe Nivelit 2, ose në rastet kur *cap*-i prej 40% është i detyrueshëm, deri në kufirin maksimal prej 1/4 e shumës së aktiveve të rregulluara të Nivelit 1, të dyja pasi të jenë aplikuar *haircut*-et.
4. Vlera e rregulluar e aktiveve të Nivelit 1, përcaktohet si shuma e aktiveve të Nivelit 1, që do të rezultonte pas marrjes në konsideratë të transaksioneve afatshkurtra të financimit të garantuar, transaksioneve afatshkurtra të huadhënies së kolateralizuar dhe transaksioneve afatshkurtra të *collateral swaps*, që përfshijnë shkëmbimin e çdo aktivi që kualifikohet si aktiv likuid, me aktive të Nivelit 1 (përfshirë edhe paratë *cash*), që plotësojnë ose duhet të plotësojnë, nëse janë të lira nga çdo barrë apo detyrim, kërkesat operationale për aktivet likuide, të përcaktuara në këtë rregullore.
5. Vlera e rregulluar e aktiveve të Nivelit 2A, përcaktohet si shuma e aktiveve të Nivelit 2A që do të rezultonte pas marrjes në konsideratë të transaksioneve afatshkurtra të financimit të garantuar, transaksioneve afatshkurtra të huadhënies së kolateralizuar dhe transaksioneve afatshkurtra të *collateral swaps*, që përfshijnë shkëmbimin e çdo aktivi që kualifikohet si aktiv likuid, me aktive të Nivelit 2A, që plotësojnë ose duhet të plotësojnë, nëse janë të lira nga çdo barrë apo detyrim, kërkesat operationale për aktivet likuide, të përcaktuara në këtë rregullore.
6. Vlera e rregulluar e aktiveve të Nivelit 2B, përcaktohet si shuma e aktiveve të Nivelit 2B që do të rezultonte pas marrjes në konsideratë të transaksioneve afatshkurtra të financimit të garantuar, transaksioneve afatshkurtra të huadhënies së kolateralizuar dhe transaksioneve afatshkurtra të *collateral swaps*, që përfshijnë shkëmbimin e çdo aktivi që kualifikohet si aktiv likuid, me aktive të Nivelit 2B, që plotësojnë ose duhet të plotësojnë, nëse janë të lira nga çdo barrë apo detyrim, kërkesat operationale për aktivet likuide, të përcaktuara në këtë rregullore.

7. Në këtë kontekst, transaksionet afatshkurtra të përmendura më sipër, janë transaksione me afat maturimi deri në 30 ditë kalendarike.
8. Banka zbaton *haircut*-et, përpara llogaritjes së *cap*-eve përkatëse.
9. Në mënyrë alternative, formula për llogaritjen e rezervës së likuiditetit mund të shprehet:

Rezerva e likuiditetit = Aktivet e Nivelit 1 + Aktivet e Nivelit 2A + Aktivet e Nivelit 2B – Max ((Aktivet e rregulluara të Nivelit 2A+ Aktivet e rregulluara të Nivelit 2B) – 2/3* Aktivet e rregulluara të Nivelit 1, Aktivet e rregulluara të Nivelit 2B – 15/85*(Aktivet e rregulluara të Nivelit 1 + Aktivet e rregulluara të Nivelit 2A), 0)

ANEKSI 2

I.1 Formula për përlogaritjen e flukseve dalëse neto të likuiditetit

Banka përdor formulën e mëposhtme për llogaritjen e flukseve dalëse neto të likuiditetit:

Flukset dalëse neto të likuiditetit = Totali i flukseve dalëse – Min (Totali i flukseve hyrëse; 0.75* Totali i flukseve dalëse)

ANEKSI 3

FORMULARËT E LIKUIDITETIT		
Numri i formularit	Kodi i formularit	Emri i formularit
FORMULARËT E MBULIMIT ME LIKUIDITET		
1	F 1	PJESA I - AKTIVET LIKUIDE MBULIMI ME LIKUIDITET - AKTIVET LIKUIDE
2	F 2	PJESA II - FLUKSET DALËSE MBULIMI ME LIKUIDITET - FLUKSET DALËSE
3	F 3	PJESA III - FLUKSET HYRËSE MBULIMI ME LIKUIDITET - FLUKSET HYRËSE
4	F 4	PJESA IV - <i>COLLATERAL SWAPS</i> MBULIMI ME LIKUIDITET - <i>COLLATERAL SWAPS</i>
5	F 5	PJESA V - PËRLLLOGARITJET MBULIMI ME LIKUIDITET - PËRLLLOGARITJET

F 1 - MBULIMI ME LIKUIDITET - AKTIVET LIKUIDE							
		Monedha					
Rreshti	Kodi	Zëri	Referenca	Shuma/Vlera e tregut	Norma standarde	Norma e zbatuar	Vlera sipas nenit 10 të rregullores
				010	020	030	040
010	1	AKTIVET LIKUIDE TOTALE TË PARREGULLUARA					
020	1.1	Aktivitet totale të nivelit 1 të parregulluara					
030	1.1.1	Monedha dhe kartëmonedha	Neni 11/1/a		1.00		
040	1.1.2	Rezerva me Bankën Qendrore, deri në masën e lejuar të përdorimit të tyre	Neni 11/1/b/iii		1.00		
050	1.1.3	Aktive që përfaqësojnë pretendime ndaj, ose të garantuara nga bankat qendrore	Neni 11/1/b/i & ii		1.00		
060	1.1.4	Aktive që përfaqësojnë pretendime ndaj, ose të garantuara nga qeveria shoqiptare (në monedhën vendase)	Neni 11/1/c/i		0.80		
070	1.1.5	Aktive që përfaqësojnë pretendime ndaj, ose të garantuara nga qeveritë qendrore të vendeve të huaja	Neni 11/1/c/ii		1.00		
080	1.1.6	Aktive që përfaqësojnë pretendime ndaj, ose të garantuara nga qeveritë rajonale ose autoritetet lokale në vende të huaja	Neni 11/1/c/iii		1.00		
090	1.1.7	Aktive të njohura të qeverive qendrore ose bankave qendrore të vendeve të huaja, që nuk u është caktuar një vlerësim i cilësisë së kredisë i shkallës 1	Neni 11/1/d		1.00		
100	1.1.8	Aktive që përfaqësojnë pretendime ndaj, ose të garantuara nga bankat shumëpalëshe të zhvillimit dhe organizatat ndërkombëtare	Neni 11/1/e		1.00		
110	1.2	Aktivitet totale të nivelit 2 të parregulluara					
120	1.2.1	Aktivitet totale të nivelit 2A të parregulluara					
130	1.2.1.1	Aktive që përfaqësojnë pretendime ndaj, ose të garantuara nga qeveria qendrore ose banka qendrore (vend i huaj, peshë rreziku 20%)	Neni 12/1/a		0.85		
140	1.2.1.2	Aktive që përfaqësojnë pretendime ndaj, ose të garantuara nga qeveritë rajonale ose autoritetet lokale (vend i huaj, peshë rreziku 20%)	Neni 12/1/a		0.85		
150	1.2.1.3	Obligacione të garantuara të emetuara nga bankat e vendeve të huaja (cilësia e kredisë, të paktën shkalla 1)	Neni 12/1/b		0.85		
160	1.2.1.4	Tituj borxhi të shoqërive tregtare (cilësia e kredisë, të paktën shkalla 1)	Neni 12/1/c		0.85		
170	1.2.2	Aktivitet totale të nivelit 2B të parregulluara					
180	1.2.2.1	Tituj borxhi të shoqërive tregtare (cilësia e kredisë të paktën shkalla 3)	Neni 13/1/a		0.50		
ZËRA MEMORANDUMI							
190	2	Rregullime për aktivet, në lidhje me flukset dalëse neto të likuiditetit të shkaktuara nga përfundimet e parakohshme të mbrojtjes.	Neni 9/8/b				
200	3	Rregullime për aktivet, në lidhje me flukset hyrëse neto të likuiditetit të shkaktuara nga përfundimet e parakohshme të mbrojtjes.	Neni 9/8/b				
210	4	Aktive të nivelit 1/2A/2B të përjashtuara për qëllime valutore	Neni 11/1/d				
220	5	Aktive të nivelit 1/2A/2B të përjashtuara për qëllime operationale, përveç se për qëllime valutore	Neni 9				

F 2 - MBULIMI ME LIKUIDITET - FLUKSET DALËSE									
Monedha									
Rreshti	Kodi	Zëri	Referenca	Shuma	Vlera e tregut të kolateralit të dhënë	Vlera e kolateralit të dhënë, sipas nenit 10 të rregullores	Norma standarde	Norma e zbatuar	Flukset dalëse
				010	020	030	040	050	060
010	1	FLUKSET DALËSE							
020	1.1	Flukse dalëse nga transaksione të pasiguruara/depozitat							
030	1.1.1	Depozita me pakicë	Neni 20, 21						
040	1.1.1.1	depozita për të cilat banka është njoftuar që do të tërhiqen brenda 30 ditëve kalendrike	Neni 21/8				1.00		
050	1.1.1.2	depozita, subjekt i normave më të larta të flukseve dalëse	Neni 21/2 dhe 3						
060	1.1.1.2.1	kategoria 1	Neni 21/3/a				0.15		
070	1.1.1.2.2	kategoria 2	Neni 21/3/b				0.20		
080	1.1.1.3	depozita të qëndrueshme (pjesa e siguruar)	Neni 20				0.05		
090	1.1.1.4	depozita të marra në vende të treta ku zbatohet një normë më e lartë flukseve dalëse	Neni 21/9						
100	1.1.1.5	depozita të tjera me pakicë	Neni 21/1				0.10		
110	1.1.2	Depozita operacionale	Neni 22						
120	1.1.2.1	depozita që mbahen për të mundësuar shërbimin e shlyerjes (clearing), marrjes në kujdestari, administrimit të parave cash, ose shërbime të tjera të krahasueshme në kontekstin e një marrëdhënieje operacionale të krijuar më parë me bankën							
130	1.1.2.1.1	të mbuluara nga skema e sigurimit të depozitave	Nenet 22/1/a dhe 22/2 dhe 22/3				0.05		
140	1.1.2.1.2	të pambuluara nga skema e sigurimit të depozitave	Nenet 22/1/a dhe 22/3				0.25		
150	1.1.2.2	depozita që mbahen në kontekstin e një marrëdhënieje operacionale të krijuar më parë (tjetër) nga klientë jo-financiarë	Neni 22/1/b, 22/3 dhe 22/5				0.25		
160	1.1.3	Depozita jo-operacionale							
170	1.1.3.1	depozita nga banka korrespondente dhe ofrimi i shërbimeve të ndërmjetësimit (prime brokerage)	Neni 22/4				1.00		
180	1.1.3.2	depozita nga klientët financiarë	Neni 25/7				1.00		
190	1.1.3.3	depozita nga klientë të tjerë							
200	1.1.3.3.1	të mbuluara nga skema e sigurimit të depozitave	Neni 23/2				0.20		
210	1.1.3.3.2	të pambuluara nga skema e sigurimit të depozitave	Neni 23/1				0.40		
220	1.1.4	Flukse dalëse shtesë							
230	1.1.4.1	për garanci të ndryshme nga aktivet e nivelit 1, të vendosura për kontratat e derivativëve	Neni 24/1				0.20		
240	1.1.4.2	flukse dalëse të rëndësishme që rezultojnë nga përkeqësimi i cilësisë së kredisë së bankës	Neni 24/2 dhe 3				1.00		
250	1.1.4.3	flukse dalëse të rëndësishme që rezultojnë nga ndikimi i një skenari negativ të tregut në transaksionet derivative, transaksionet e financimit dhe kontratat të tjera	Neni 24/4						
260	1.1.4.4	flukse dalëse nga kontratat e derivativëve	Neni 24/5				1.00		
270	1.1.4.5	pozicione të shkurtra							
280	1.1.4.5.1	të mbuluara nga transaksione të garantuara të financimit nëpërmjet titujve	Neni 24/6				0.00		
290	1.1.4.5.2	të tjera					1.00		
300	1.1.4.6	garanci shtesë që mban banka, që mund të kërkohet në çdo kohë nga kundërpartia	Neni 24/7/a				1.00		
310	1.1.4.7	garanci që kërkohet të vendoset te kundërpartia	Neni 24/7/b				1.00		
320	1.1.4.8	garanci në formën e aktiveve likuide, të cilat mund të zëvendësohen pa pëlqimin e bankës, me aktive që nuk kualifikohen si aktive likuide	Neni 24/7/c				1.00		
330	1.1.4.9	aktive të marra hua pa garanci	Neni 24/9				1.00		

340	1.1.5	Lehtësi të parevokueshme							
350	1.1.5.1	lehtësi të kredisë							
360	1.1.5.1.1	për klientë me pakicë	Neni 25/3				0.05		
370	1.1.5.1.2	për klientë jo-financiarë, përveç klientëve me pakicë	Neni 25/4				0.10		
380	1.1.5.1.3	për bankat	Neni 25/6/a				0.40		
390	1.1.5.1.4	për institucione të tjera financiare të rregulluara, përveç bankave	Neni 25/6/a				0.40		
400	1.1.5.1.5	për klientë të tjerë financiarë	Neni 25/6/b				1.00		
410	1.1.5.2	lehtësi të likuiditetit							
420	1.1.5.2.1	për klientë me pakicë	Neni 25/3				0.05		
430	1.1.5.2.2	për klientë jo-financiarë, përveç klientëve me pakicë	Neni 25/5				0.30		
440	1.1.5.2.3	për bankat	Neni 25/6/a				0.40		
450	1.1.5.2.4	për klientë të tjerë financiarë	Neni 25/6/b				1.00		
460	1.1.6	Produkte dhe shërbime të tjera	Neni 19/1						
470	1.1.6.1	garanci të dhëna	Neni 19/1/a				0.10		
480	1.1.6.2	shuma të patërhequra të linjave të kredisë	Neni 19/1/b				0.10		
490	1.1.6.3	karta krediti					0.05		
500	1.1.6.4	kredi kufi					0.07		
510	1.1.6.5	kredi hipotekare të miratuara, por ende të palëvruara/patërhequra					1.00		
520	1.1.6.6	flukse dalëse të planifikuara në lidhje me rinovimin apo zgjatjen e afatit për kreditë e reja me pakicë ose me shumicë	Neni 19/1/f						
530	1.1.6.6.1	për klientët jo-financiarë					1.00		
540	1.1.6.6.1.1	për klientët me pakicë					1.00		
550	1.1.6.6.1.2	për shoqëritë tregtare					1.00		
560	1.1.6.6.1.3	për qeveritë qendrore, bankat shumëpalëshe të zhvillimit dhe njësitë e sektorit publik					1.00		
570	1.1.6.6.1.4	për subjekte juridike të tjera (që nuk janë përfshirë në asnjë nga rreshtat e mësipërm)					1.00		
580	1.1.6.6.2	për klientë të tjerë					1.00		
590	1.1.6.7	pagesa të planifikuara të lidhura me derivativët	Neni 19/1/g				1.00		
600	1.1.6.8	produktet e lidhura me zërat jashtë bilancit në financën tregtare	Neni 19/1/h				0.05		
610	1.1.6.9	të tjera	Neni 19/1						
620	1.1.7	Detyrime të tjera							
630	1.1.7.1	detyrime që rezultojnë nga shpenzimet e veprimtarisë	Neni 23/3				0.00		
640	1.1.7.2	në formën e titujve të borxhit, nëse nuk trajtohen si depozita me pakicë	Neni 23/6				1.00		
650	1.1.7.3	të tjera (që nuk janë përfshirë në asnjë nga rreshtat e mësipërm)	Neni 25/7				1.00		

660	1.2	Flukse dalëse nga transaksionet e huadhënies së kolateralizuar dhe nga transaksionet e bazuara në tregun e kapitalit							
670	1.2.1	Kundërpartia është bankë qendrore							
680	1.2.1.1	të garantuara me aktive të nivelit 1	Neni 23/4/a				0.00		
690	1.2.1.2	të garantuara me aktive të nivelit 2A	Neni 23/4/a				0.00		
700	1.2.1.3	të garantuara me aktive të nivelit 2B	Neni 23/4/a				0.00		
710	1.2.1.4	të garantuara me aktive jo-likuide	Neni 23/4/a				0.00		
720	1.2.2	Kundërpartia nuk është bankë qendrore							
730	1.2.2.1	të garantuara me aktive të nivelit 1	Neni 23/4/a				0.00		
740	1.2.2.2	të garantuara me aktive të nivelit 2A	Neni 23/4/b				0.15		
750	1.2.2.3	të garantuara me aktive të nivelit 2B	Neni 23/4/d				0.50		
760	1.2.3.4	të garantuara me aktive jo-likuide							
770	1.2.3.4.1	kundërpartia është qeveri qendrore, bankë shumëpalëshe zhvillimi ose njësi e sektorit publik (peshë rreziku <=20%)	Neni 23/4/c				0.25		
780	1.2.3.4.2	kundërparti të tjera	Neni 23/4/e				1.00		
790	1.3	Flukse dalëse totale nga <i>collateral swaps</i>							
ZËRA MEMORANDUMI									
800	2	Obligacione me pakicë me një maturitet të mbetur prej më pak se 30 ditësh	Neni 23/6						
810	3	Depozita me pakicë të përjashtuara nga përlogaritja e flukseve dalëse	Neni 21/5						
820	4	Depozita operationale që mbahen për të mundësuar shërbimin e shlyerjes (<i>clearing</i>), marrjes në kujdestari, administrimit të parave cash, ose shërbime të tjera të krahasueshme në kontekstin e një marrëdhënieje operationale të krijuar më parë me bankën							
830	4.1	të vendosura nga bankat							
840	4.2	të vendosura nga klientë financiarë, përveç bankave							
850	4.3	të vendosura nga qeveritë qendrore, bankat qendrore, bankat shumëpalëshe të zhvillimit dhe njësitë e sektorit publik							
860	4.4	të vendosura nga klientë të tjerë							
870	5	Depozita jo-operationale të mbajtura nga klientët financiarë dhe klientë të tjerë							
880	5.1	të vendosura nga bankat							
890	5.2	të vendosura nga klientë financiarë, përveç bankave							
900	5.3	të vendosura nga qeveritë qendrore, bankat qendrore, bankat shumëpalëshe të zhvillimit dhe njësitë e sektorit publik							
910	5.4	të vendosura nga klientë të tjerë							
920	6	Angazhime financime për klientët jo-financiarë	Neni 26/3/a						
930	7	Aktivët e nivelit 1, të vendosura si garanci për derivativët							
940	8	Monitorimi i transaksioneve të financimit nëpërmjet titujve							
950	9	Flukse dalëse në valutë							
960	10	Flukse dalëse në vende të huaja - me kufizime për transfertat ose që janë të denominuara në monedha të pakonvertueshme							
970	11	Shuma shtesë që kërkohen të vendosen në rezervat në bankën qendrore							

Formulari 3

F 3 - MBULIMI ME LIKUIDITET - FLUKSET HYRËSE									
<div>Monedha</div>									
			Referenca	Shuma		Norma standarde	Norma e zbatueshme	Vlera e kolateralit të marrë, sipas nenit 10 të rregullores	Flukset hyrëse
				Subjekt i cap-it 75%	Subjekt i cap-it 75%			Subjekt i cap-it 75%	Subjekt i cap-it 75%
Rreshti	Kodi	Zëri		010	020	030	040	050	060
010	1	FLUKSET HYRËSE TOTALE							
020	1.1	Flukse hyrëse nga transaksione të pasiguruar/depozitat							
030	1.1.1	shuma për t'u marrë nga klientët jofinanciarë (me përjashtim të bankave qendrore)							
040	1.1.1.1	shumat për t'u marrë (interesa dhe komisione) nga klientët jofinanciarë (me përjashtim të bankave qendrore) që nuk i korrespondojnë pagesave të kryegjësë	Neni 26/3/a			1.00			
050	1.1.1.2	shumat për t'u marrë nga klientët jofinanciarë (me përjashtim të bankave qendrore) që i korrespondojnë pagesave të kryegjësë	Neni 26/3/a						
060	1.1.1.2.1	shumat për t'u marrë nga klientët me pakicë				0.50			
070	1.1.1.2.2	shumat për t'u marrë nga shoqëritë tregtare				0.50			
080	1.1.1.2.3	shumat për t'u marrë nga qeveritë qendrore, bankat shumëpalëshe të zhvillimit dhe njësitë e sektorit publik	Neni 26/3/a			0.50			
090	1.1.1.2.4	shumat për t'u marrë nga subjekte juridike të tjera (që nuk janë përfshirë në asnjë nga rreshtat e mësipërm)				0.50			
100	1.1.2	shumat për t'u marrë nga bankat qendrore dhe klientët financiarë							
110	1.1.2.1	shumat për t'u marrë nga bankat qendrore dhe klientët financiarë, që nuk klasifikohen si depozita operationale							
120	1.1.2.1.1	shumat për t'u marrë nga bankat qendrore	Neni 26/2/a			1.00			
130	1.1.2.1.2	shumat për t'u marrë nga klientët financiarë	Neni 26/2/a			1.00			
140	1.1.3	shumat për t'u marrë nga transaksionet e financave tregtare	Neni 26/2/a/ii			1.00			
150	1.1.4	shumat për t'u marrë nga tituj që maturohen brenda 30 ditëve kalendrike	Neni 26/2/a/i			1.00			
160	1.1.5	aktivet që nuk kanë një datë maturimi të përcaktuar në kontratë	Neni 26/3/g			0.20			
170	1.1.6	shumat për t'u marrë nga pozicionet në indekset kryesore të instrumentave të kapitalit, me kushtin që të mos përllogariten edhe si aktive likuide	Neni 26/2/b			1.00			
180	1.1.7	flukse hyrëse nga lehtësitë e patërhequra të kredisë ose të likuiditetit, si dhe çdo angazhim tjetër i marrë nga bankat qendrore, me kushtin që të mos përllogariten edhe si aktive likuide	Neni 26/3/e			1.00			
190	1.1.8	flukse hyrëse nga kontratat e derivativëve	Neni 26/5			1.00			
200	1.1.9	flukse hyrëse të tjera (që nuk janë përfshirë në asnjë nga rreshtat e mësipërm)	Neni 26/2			1.00			
210	1.2	Flukset hyrëse nga transaksionet e huadhënies së kolateralizuar dhe transaksionet e bazuara në tregun e kapitalit							
220	1.2.1	të garantuara me aktive likuide							
230	1.2.1.1	të garantuara me aktive të nivelit 1	Neni 26/3/b			1.00			
240	1.2.1.2	të garantuara me aktive të nivelit 2A	Neni 26/3/b			0.85			
250	1.2.1.3	të garantuara me aktive të nivelit 2B	Neni 26/3/b			0.50			
260	1.2.2	garancia përdoret për të mbuluar një pozicion të shkurtër	Neni 26/3/b						
270	1.2.3	të garantuara me aktive që nuk klasifikohen si aktive likuide	Neni 26/3/b			1.00			
280	1.3	Flukse hyrëse totale nga collateral swaps							
290	1.4	(Diferencat midis flukseve hyrëse totale të ponderuara dhe flukseve dalëse totale të ponderuara, që burojnë nga transaksione me vende të huaja, të cilat aplikojnë kufizime për transfertat ose që janë të denominuara në monedhë të pakonvertueshme)	Neni 26/8						
ZËRA MEMORANDUMI									
300	2	Flukse hyrëse në valutë							
310	3	Flukse hyrëse brenda grupit							
320	3.1	Nga transaksione të garantuara							
330	3.2	Shuma për t'u marrë nga tituj që maturohen brenda 30 ditësh							
340	2.3	Flukse hyrëse nga lehtësitë të patërhequra të kredisë ose likuiditetit, të dhëna nga subjektet e tjera të grupit bankar/financiar							

F 4 - MBULIMI ME LIKUIDITET - COLLATERAL SWAPS													
		Monedha											
				Vlera e tregut të garancisë së dhënë hua	Vlera e likuiditetit të garancisë së dhënë hua	Vlera e tregut të garancisë së marrë hua	Vlera e likuiditetit të garancisë së marrë hua	Flukset dalëse	Flukset hyrëse subjekt i cap-it 75%	Vetëm derivativët e kolateralizuar			
										Vlera e tregut të garancisë së dhënë hua	Vlera e likuiditetit të garancisë së dhënë hua	Vlera e tregut të garancisë së marrë hua	Vlera e likuiditetit të garancisë së marrë hua
Rreshti	Kodi	Zëri		010	020	030	040	050	060	070	080	090	100
010	1	COLLATERAL SWAPS & DERIVATIVËT E KOLATERALIZUAR TOTALE											
020	1.1	Totali i transaksioneve, në të cilat janë dhënë hua aktive të nivelit 1 dhe janë marrë hua kolateralet e mëposhtme:											
030	1.1.1	Aktive të nivelit 1											
040	1.1.2	Aktive të nivelit 2A											
050	1.1.3	Aktive të nivelit 2B											
060	1.1.4	Aktive jolikuide											
070	1.2	Totali i transaksioneve në të cilat janë dhënë hua aktive të nivelit 2A dhe janë marrë hua kolateralet e mëposhtme:											
080	1.2.1	Aktive të nivelit 1											
090	1.2.2	Aktive të nivelit 2A											
100	1.2.3	Aktive të nivelit 2B											
110	1.2.4	Aktive jolikuide											
120	1.3	Totali i transaksioneve në të cilat janë dhënë hua aktive të nivelit 2B dhe janë marrë hua kolateralet e mëposhtme:											
130	1.3.1	Aktive të nivelit 1											
140	1.3.2	Aktive të nivelit 2A											
150	1.3.3	Aktive të nivelit 2B											
160	1.3.4	Aktive jolikuide											
170	1.4	Totali i transaksioneve në të cilat janë dhënë hua aktive jolikuide dhe janë marrë hua kolateralet e mëposhtme:											
180	1.4.1	Aktive të nivelit 1											
190	1.4.2	Aktive të nivelit 2A											
200	1.4.3	Aktive të nivelit 2B											
210	1.4.4	Aktive jolikuide											
ZËRA MEMORANDUMI													
220	2	Collateral swaps totale (përfshirë të gjitha kundërpartitë), ku kolaterali i marrë hua, është përdorur për të mbuluar pozicionet e shkurtra.											
230	3	Collateral swaps totale me kundërparti, subjektet e grupit.											
240	4	Collateral swaps totale me kundërparti, bankat qendrore											

F 5.00 - MBULIMI ME LIKUIDITET - PËRLLLOGARITJET

Monedha			
			Shuma/ Përqindja
Rreshti	Kodi	Zëri	010
PËRLLLOGARITJET			
Numëruesi, emëruesi, raporti			
010	1	Rezerva e likuiditetit	
020	2	Flukset dalëse neto	
030	3	Raporti i mbulimit me likuiditet (%)	
Përlllogaritjet e numëruesit			
040	4	Aktivitet e nivelit 1 (vlera sipas nenit 10): e parregulluar	
050	5	Flukset dalëse nga kolaterali në formën e aktiveve të nivelit 1, brenda 30 ditëve	
060	6	Flukset hyrëse nga kolaterali në formën e aktiveve të nivelit 1, brenda 30 ditëve	
070	7	Flukset dalëse në <i>cash</i> brenda 30 ditëve, nga transaksionet e garantuara	
080	8	Flukset hyrëse në <i>cash</i> brenda 30 ditëve, nga transaksionet e garantuara	
090	9	Aktivitet e nivelit 1 (vlera e rregulluar, para llogaritjes së <i>cap</i> -it)	
100	10	Aktivitet e nivelit 2A (vlera sipas nenit 10): e parregulluar	
110	11	Flukset dalëse nga kolaterali në formën e aktiveve të nivelit 2A, brenda 30 ditëve	
120	12	Flukset hyrëse nga kolaterali në formën e aktiveve të nivelit 2A, brenda 30 ditëve	
130	13	Aktivitet e nivelit 2A (vlera e rregulluar, para llogaritjes së <i>cap</i> -it)	
140	14	Aktivitet e nivelit 2A (vlera e rregulluar, pas llogaritjes së <i>cap</i> -it)	
150	15	Aktivitet e nivelit 2B (vlera sipas nenit 10): e parregulluar	
160	16	Flukset dalëse nga kolaterali në formën e aktiveve të nivelit 2B, brenda 30 ditëve	
170	17	Flukset hyrëse nga kolaterali në formën e aktiveve të nivelit 2B, brenda 30 ditëve	
180	18	Aktivitet e nivelit 2B (vlera e rregulluar, para llogaritjes së <i>cap</i> -it)	
190	19	Aktivitet e nivelit 2B (vlera e rregulluar, pas llogaritjes së <i>cap</i> -it)	
200	20	Rezerva e likuiditetit	
Përlllogaritjet e emëruesit			
210	21	Flukset dalëse totale	
220	22	Flukse hyrëse subjekt i <i>cap</i> -it 75%	
230	23	Reduktimi për flukset hyrëse subjekt i <i>cap</i> -it 75%	
240	24	Flukset dalëse neto	
Kërkesa për likuiditet nga procesi i vlerësimit të brendshëm të likuiditetit të bankës			
250	25	Kërkesa për likuiditet nga procesi i vlerësimit të brendshëm të likuiditetit të bankës	